



**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
Enea S.A.
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2017 r.**

Poznań, 22 marca 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Indeks do jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów	6
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Noty do jednostkowego sprawozdania finansowego	9
1. Informacje ogólne	9
1.1. Informacje ogólne dotyczące Enea S.A.	9
1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	10
1.3. Informacja finansowa przygotowana zgodnie z wymogami Prawa Energetycznego	11
2. Ważne oszacowania i założenia	11
3. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	12
4. Rzeczowe aktywa trwałe	15
5. Użytkowanie wieczyste gruntów	17
6. Wartości niematerialne	17
7. Nieruchomości inwestycyjne	17
8. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	18
9. Aktywa finansowe – obligacje wewnątrzgrupowe	22
10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23
11. Zapasy	24
12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25
13. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	25
14. Kapitał własny	25
15. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	26
16. Inne zobowiązania finansowe	29
17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29
18. Instrumenty finansowe	29
18.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym	29
18.2. Ryzyko kredytowe	30
18.3. Ryzyko utraty płynności finansowej	31
18.4. Ryzyko towarowe	34
18.5. Ryzyko walutowe	34
18.6. Ryzyko stóp procentowych	35
18.7. Zarządzanie źródłami finansowania	36
18.8. Wartość godziwa	37
19. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	38
20. Odroczony podatek dochodowy	39
21. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	40
22. Rezerwa na zobowiązania i inne obciążenia	44
23. Przychody ze sprzedaży netto	44
24. Koszty według rodzaju	45
25. Koszty świadczeń pracowniczych	45
26. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	46
27. Przychody finansowe	46
28. Koszty finansowe	46
29. Podatek dochodowy	47
30. Dywidenda	47
31. Transakcje z podmiotami powiązanymi	47
32. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych	50
33. Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	50
34. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.	51

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34.1.	Poręczenia i gwarancje	51
34.2.	Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	55
34.3.	Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Enea S.A.	55
34.4.	Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.	56
34.5.	Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł	56
35.	Zatrudnienie w Enea S.A.	58
36.	Podatkowa grupa kapitałowa	58
37.	Udział w programie budowy elektrowni atomowej	59
38.	Nabycie akcji Polimex–Mostostal S.A.	60
39.	Nabycie akcji ENGIE Energia Polska S.A. (obecnie Enea Elektrownia Połaniec S.A.)	61
40.	Podpisanie Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka S.A. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka S.A.	61
41.	Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej S.A.	62
42.	Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności	64
43.	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	70
43.1.	Podstawa sporządzenia	70
43.2.	Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych	71
43.3.	Metody wyceny inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	71
43.4.	Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	72
43.5.	Rzeczowe aktywa trwałe	72
43.6.	Prawo wieczystego użytkowania	73
43.7.	Wartości niematerialne	73
43.8.	Koszty prac badawczych i rozwojowych	74
43.9.	Nieruchomości inwestycyjne	74
43.10.	Leasing	75
43.11.	Utrata wartości aktywów	75
43.12.	Aktywa finansowe	76
43.13.	Zapasy (w tym świadectwa pochodzenia)	80
43.14.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	82
43.15.	Kapitał podstawowy	82
43.16.	Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne.	82
43.17.	Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)	82
43.18.	Świadczenia pracownicze	83
43.19.	Rezerwy	85
43.20.	Ujmowanie przychodów	86
43.21.	Wypłata dywidend	86
43.22.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	86
43.23.	Stanowisko odnośnie nowych standardów i interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	87



Jednostkowe sprawozdanie finansowe Enea S.A. sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostało zaakceptowane przez Zarząd Spółki do publikacji oraz przedłożenia właściwym organom Spółki do zatwierdzenia zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości i Kodeksu Spółek Handlowych.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Mirosław Kowalik**

Członek Zarządu **Piotr Adamczak**

Członek Zarządu **Piotr Olejniczak**

Członek Zarządu **Zbigniew Piętka**

Enea Centrum Sp. z o.o.

Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego

Enea Centrum Sp. z o.o. ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS 0000477231, NIP 777-000-28-43, REGON 630770227

.....

Poznań, 22 marca 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4	25 905	29 063
Użytkowanie wieczyste gruntów	5	1 215	1 970
Wartości niematerialne	6	4 666	4 814
Nieruchomości inwestycyjne	7	14 855	15 405
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	8	11 945 473	9 448 433
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	66 693	48 562
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	37	39 307	41 902
Obligacje wewnątrzgrupowe	9	6 771 221	5 136 547
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	13	23 836	-
Instrumenty pochodne	15	29 553	40 267
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	10	146 241	145 111
		19 068 965	14 912 074
Aktywa obrotowe			
Zapasy	11	217 158	84 984
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	10	1 126 982	1 119 479
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		126 336	-
Obligacje wewnątrzgrupowe	9	167 054	486 566
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	1 746 426	1 614 822
		3 383 956	3 305 851
Razem aktywa		22 452 921	18 217 925
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną		4 627 673	4 627 673
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		25 967	33 826
Kapitał rezerwowy		3 150 240	2 640 358
Zyski zatrzymane		4 240 079	3 050 604
Razem kapitał własny	14	12 631 977	10 940 479
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	15	7 643 223	5 918 322
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	19	248	510
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21	51 941	49 060
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	22	31	4 146
		7 695 443	5 972 038
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	15	222 958	136 206
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	17	797 569	667 226
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	19	258	262
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	31 564
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21	19 885	20 050
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Inne zobowiązania finansowe	16	723 735	166 653
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	22	360 815	283 166
		2 125 501	1 305 408
Razem zobowiązania		9 820 944	7 277 446
Razem kapitał własny i zobowiązania		22 452 921	18 217 925

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

	Nota	Za okres	
		12 miesięcy zakończonych 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży		5 894 629	5 678 726
Podatek akcyzowy		(255 049)	(257 374)
Przychody ze sprzedaży netto	23	5 639 580	5 421 352
Pozostałe przychody operacyjne	26	34 819	27 697
Amortyzacja	24	(2 635)	(3 459)
Koszty świadczeń pracowniczych	24	(53 544)	(55 751)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	24	(2 154)	(2 416)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	24	(3 582 160)	(3 577 904)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	24	(1 592 446)	(1 498 807)
Inne usługi obce	24	(179 415)	(162 450)
Podatki i opłaty	24	(3 272)	(3 103)
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych		3 971	(1)
Pozostałe koszty operacyjne	26	(140 864)	(36 873)
Zysk operacyjny		121 880	108 285
Koszty finansowe	28	(195 237)	(200 231)
Przychody finansowe	27	1 097 427	190 159
Przychody z tytułu dywidend		810 534	548 874
Zysk przed opodatkowaniem		1 834 604	647 087
Podatek dochodowy	29	(21 280)	(26 844)
Zysk netto okresu sprawozdawczego		1 813 324	620 243
Inne całkowite dochody			
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat			
- wycena instrumentów zabezpieczających		(9 703)	36 847
- podatek dochodowy		1 844	(7 001)
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat			
- przeszacowanie programu określonych świadczeń	21	(4 452)	2 945
- podatek dochodowy		846	(560)
Inne całkowite dochody netto		(11 465)	32 231
Całkowity dochód ogółem		1 801 859	652 474
Zysk przypadający na akcjonariuszy spółki		1 813 324	620 243
Średnioważona liczba akcji zwykłych		441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)		4,11	1,41
Zysk rozdroniony na akcję (w zł na jedną akcję)		4,11	1,41

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Nota	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Przeszacowanie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał rezerwowany z wyceny instrumentów zabezpieczających	Kapitał rezerwowany	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2017	441 443	146 575	588 018	4 627 673	33 826	2 640 358	3 050 604	10 940 479
Zysk netto							1 813 324	1 813 324
Inne całkowite dochody					(7 859)		(3 606)	(11 465)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie					(7 859)		1 809 718	1 801 859
Podział zysku netto						509 882	(509 882)	-
Dywidendy	30						(110 361)	(110 361)
Stan na 31.12.2017	441 443	146 575	588 018	4 627 673	25 967	3 150 240	4 240 079	12 631 977
Stan na 01.01.2016	441 443	146 575	588 018	4 627 673	3 980	2 640 358	2 427 976	10 288 005
Zysk netto							620 243	620 243
Inne całkowite dochody					29 846		2 385	32 231
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie					29 846		622 628	652 474
Stan na 31.12.2016	441 443	146 575	588 018	4 627 673	33 826	2 640 358	3 050 604	10 940 479

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Za okres	
		12 miesięcy zakończonych 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2016
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto okresu sprawozdawczego		1 813 324	620 243
Korekty:			
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	29	21 280	26 844
Amortyzacja	24	2 635	3 459
(Zysk)/strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych		(3 971)	1
(Zysk) na sprzedaży aktywów finansowych		(13 568)	(4 815)
Przychody z tytułu odsetek		(163 315)	(147 408)
Przychody z tytułu dywidend		(810 534)	(548 874)
Koszty z tytułu odsetek		179 288	151 445
Inne (przychody)/koszty finansowe*		(879 270)	42 000
Inne korekty		382	-
		(1 667 073)	(477 348)
Podatek dochodowy zapłacony		(336 722)	(238 756)
Przepływy z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej		263 370	213 642
Zmiany stanu kapitału obrotowego			
Zapasy		(132 174)	67 334
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		113	(30 371)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		579 112	(86 518)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		(1 736)	304
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia		73 534	14 873
		518 849	(34 378)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		591 748	83 403
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych		(265)	(1 787)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych		259	16
Nabycie aktywów finansowych		(1 844 440)	(1 318 500)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych		475 234	252 030
Nabycie jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych		(1 613 756)	(204 450)
Zbycie jednostki zależnej		-	10 100
Dywidendy otrzymane		810 534	548 874
Wpływy związane z przyszłym nabyciem aktywów finansowych		932	3 722
Odsetki otrzymane		162 366	148 148
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 009 136)	(561 847)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Otrzymane kredyty i pożyczki		746 000	100 000
Emisja obligacji		1 199 000	750 000
Dywidendy wypłacone	30	(110 361)	-
Spłata kredytów i pożyczek		(67 826)	-
Wykup obligacji		(40 000)	-
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu finansowego		(266)	(134)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji		(1 023)	(4 536)
Odsetki zapłacone		(176 532)	(149 696)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		1 548 992	695 634
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych		131 604	217 190
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	12	1 614 822	1 397 632
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	12	1 746 426	1 614 822

* W pozycji prezentowane jest odwrócenie odpisu aktualizującego wartość udziałów / odpis aktualizujący wartość udziałów

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Noty do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje ogólne dotyczące Enea S.A.

Nazwa (firma):	Enea Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
Krajowy Rejestr Sądowy – Sąd Rejonowy w Poznaniu	KRS 0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
e-mail:	Enea@Enea.pl
Strona internetowa:	www.Enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

Enea S.A. działając pod nazwą Energetyka Poznańska S.A. została wpisana 21 maja 2001 r. do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Poznaniu pod numerem KRS 0000012483.

Na 31 grudnia 2017 r. struktura akcjonariuszy Enea S.A. przedstawia się następująco: Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 51,5% akcji, PZU TFI 9,96% i pozostali akcjonariusze 38,54%.

Na 31 grudnia 2017 r. statutowy kapitał zakładowy Enea S.A. zarejestrowany w KRS był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Głównym przedmiotem działalności Enea S.A. („Enea”, „Spółka”) jest obrót energią elektryczną.

Enea S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Enea, w skład której na 31 grudnia 2017 r. wchodzi 13 spółek zależnych, 10 spółek pośrednio zależnych, 1 spółka stowarzyszona oraz 4 spółki współkontrolowane.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Enea S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Prezes Zarządu	Mirostław Kowalik	Mirostław Kowalik
Członek Zarządu ds. Finansowych	Piotr Olejniczak	Mikołaj Franzkowiak
Członek Zarządu ds. Handlowych	Piotr Adamczak	Piotr Adamczak
Członek Zarządu ds. Korporacyjnych	Zbigniew Piętka	Wiesław Piosik

24 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały w przedmiocie odwołania ze składu Zarządu Spółki Pana Wiesława Piosika - Członka Zarządu ds. Korporacyjnych i Pana Mikołaja Franzkowiaka - Członka Zarządu ds. Finansowych. Równocześnie Rada Nadzorcza Spółki delegowała z tym samym dniem Członka Rady Nadzorczej Pana Rafała Szymańskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A. na okres nieprzekraczający trzech miesięcy do czasu powołania nowego Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A.

22 września 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu ze skutkiem od dnia 1 października 2017 r. Pana Piotra Olejniczaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Finansowych.

29 września 2017 r. wpłynęło do Spółki oświadczenie Pana Rafała Szymańskiego delegowanego przez Radę Nadzorczą Spółki do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A. w sprawie rezygnacji z delegowania do wykonywania ww. czynności ze skutkiem na dzień 1 października 2017 r.

5 października 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu ze skutkiem od dnia 10 października 2017 r. Pana Zbigniewa Piętki na stanowisko Członka Zarządu ds. Korporacyjnych.

Rada Nadzorcza

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Przewodnicząca Rady Nadzorczej	Stanisław Hebda	Małgorzata Niezgodą
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Piotr Kossak	Piotr Kossak
Sekretarz Rady Nadzorczej	Rafał Szymański	Rafał Szymański
Członek Rady Nadzorczej	Rafał Bargiel	Rafał Bargiel
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski	Piotr Mirkowski
Członek Rady Nadzorczej	Sławomir Brzeziński	Sławomir Brzeziński
Członek Rady Nadzorczej	Wojciech Klimowicz	Wojciech Klimowicz
Członek Rady Nadzorczej	Tadeusz Mikłosz	Tadeusz Mikłosz
Członek Rady Nadzorczej	Roman Stryjski	Roman Stryjski
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Skopiński	Paweł Skopiński

24 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki delegowała Członka Rady Nadzorczej Pana Rafała Szymańskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A. na okres nieprzekraczający trzech miesięcy do czasu powołania nowego Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

29 września 2017 r. wpłynęło do Spółki oświadczenie Pana Rafała Szymańskiego delegowanego przez Radę Nadzorczą Spółki do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea S.A. w sprawie rezygnacji z delegowania do wykonywania ww. czynności ze skutkiem na dzień 1 października 2017 r.

27 grudnia 2017 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pani Małgorzaty Niezgody z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 27 grudnia 2017 r.

28 grudnia 2017 r. NWZ Enea S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej nowego Członka Rady Nadzorczej w osobie Pana Stanisława Hebda, któremu powierzono funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

13 marca 2018 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pana Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Enea S.A.

1.3. Informacja finansowa przygotowana zgodnie z wymogami Prawa Energetycznego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zawiera informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059), które zostało przedstawione w nocie 42 („informacja finansowa regulacyjna”).

2. Ważne oszacowania i założenia

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania finansowego. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych.

Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe to:

- **świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia** – przyjęto wycenę rezerw na świadczenia pracownicze sporządzoną poprzez określenie salda zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu przewidywanych przyszłych wypłat świadczeń, obliczoną w sposób aktuarialny; stopy dyskontowe oraz tempo długookresowego wzrostu wynagrodzeń mają wpływ na dokonany szacunek (nota 21),
- **odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe** – wysokość odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według oryginalnej efektywnej stopy procentowej. Zmiana wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych spowoduje zmianę oszacowania wielkości odpisów aktualizujących należności (nota 10),
- **niezafakturowane przychody ze sprzedaży na koniec roku obrotowego** – oszacowanie wielkości sprzedaży energii nierozliczonej odbywa się na podstawie szacowanego zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rozliczeniowego do końca okresu obrotowego (nota 10),
- **odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości** – szacowanie obejmuje potencjalną wypłatę odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu i czynszu dzierżawnego i dokonywane jest przez służby techniczne Spółki w oparciu o indywidualne analizy zgłoszonych roszczeń (nota 22 oraz 34.3),

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- **wycena udziałów w jednostkach zależnych** – testy na utratę wartości udziałów przeprowadzane są w oparciu o szereg założeń, których część jest poza kontrolą Enea S.A. Główne założenia dotyczą przyjętych ścieżek cen energii elektrycznej, certyfikatów pochodzenia energii, rynku mocy oraz stopy dyskontowej. Znaczące zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji na sytuację finansową oraz wyniki finansowe Spółki (nota 8),

- **rezerwy** – ujęcie rezerw wymaga dokonania najbardziej właściwego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku obecnego na koniec okresu sprawozdawczego.

3. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych

	Nazwa i adres spółki		Udział Enea S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2017	Udział Enea S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2016
1.	Enea Operator Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100 ¹⁰	100
2.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	spółka zależna	100	100
3.	Enea Elektrownia Połaniec S.A. ⁶ Połaniec, ul. Zawada 26	spółka zależna	100	-
4.	Enea Oświetlenie Sp. z o.o. Szczecin, ul. Ku Stońcu 34	spółka zależna	100	100
5.	Enea Trading Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	spółka zależna	100	100
6.	Enea Logistyka Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
7.	Enea Serwis Sp. z o.o. Lipno, Gronówko 30	spółka zależna	100	100
8.	Enea Centrum Sp. z o.o. Poznań, ul. Górecka 1	spółka zależna	100	100
9.	Enea Pomiary Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
10.	ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji Poznań, ul. Marcinkowskiego 27	spółka zależna	100 ⁵	100 ⁵
11.	Enea Innovation Sp. z o.o. Warszawa, ul. Jana Pawła II 25	spółka zależna	100 ⁹	100
12.	Lubelski Węgiel BOGDANKA S. A. Bogdanka, Puchaczów	spółka zależna	65,99	65,99
13.	Annacond Enterprises Sp. z o.o. ¹⁴ Warszawa, ul. Jana Pawła II 25	spółka zależna	61	61
14.	ElectroMobility Poland S.A. Warszawa, ul. Mysia 2	spółka współkontrolowana	25	25
15.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ¹² Ostrołęka, ul. Elektryczna 5	spółka współkontrolowana	23,79 ⁷	-
16.	Polimex – Mostostal S.A. Warszawa, al. Jana Pawła II 12	spółka stowarzyszona	16,48	-
17.	Polska Grupa Górnicza S.A. ¹³ Katowice, ul. Powstańców 30	spółka współkontrolowana	5,81 ⁸	-
18.	Enea Bioenergia Sp. z o.o. Połaniec, ul. Zawada 26	spółka pośrednio zależna	100 ⁴	-
19.	Enea Ciepło Serwis Sp. z o.o. ¹¹ Białystok, ul. Starosielce 2/1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	100 ¹
20.	Enea Badanie i Rozwój Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	-
21.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Oborniki, ul. Wybudowanie 56	spółka pośrednio zależna	99,93 ¹	99,93 ¹

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22.	Enea Ciepło Sp. z o.o. ¹¹ Białystok, ul. Warszawska 27	spółka pośrednio zależna	91,14 ^{1, 1a}	91,02 ¹
23.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. Piła, ul. Kaczorska 20	spółka pośrednio zależna	71,11 ¹	71,11 ¹
24.	EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
25.	RG Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
26.	MR Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
27.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	58,53 ²	58,53 ²
28.	Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka współkontrolowana	20 ³	100 ³

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.

^{1a)} – 17 września 2015 r. Uchwałą nr 547/2015 Zarządu Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. uruchomiono projekt „Nabycie udziałów pracowniczych MPEC sp. z o.o. w Białymstoku”. 17 listopada 2015 r. Uchwałą nr 661/2015 udzielono pełnomocnictw do zawierania umów przedwstępnych i przyrzeczonych. Możliwa do nabycia ilość udziałów to 75 tys. Zawieranie Umów Przedwstępnych przewidziano od dnia 7 grudnia 2015 r. do 27 stycznia 2016 r. Umowy Przyrzeczone były zawierane po dniu 16 września 2016 r. Do końca grudnia 2015 r. zawarto Umowy Przedwstępne Sprzedaży udziałów na łączną kwotę 747 tys. zł. W roku 2016 Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. nabyła 67 209 udziałów MPEC Sp. z o.o. w Białymstoku za kwotę 7 688 tys. zł i na koniec roku posiadała 91,02% udziału w kapitale zakładowym. W roku 2017 Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. nabyła 1 749 udziałów MPEC Sp. z o.o. w Białymstoku za kwotę 217 tys. zł i na 31 grudnia 2017 r. posiadała 91,14% udziału w kapitale zakładowym.

⁴ sierpnia 2017 r. Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. i Enea S.A. zawiązały spółkę Enea Badanie i Rozwój Sp. z o.o. Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. posiada w spółce 99 udziałów, a Enea S.A. 1 udział. 28 września 2017 r. spółka została wpisana do KRS.

² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

³ – spółka współkontrolowana poprzez udziały w spółce Enea Operator Sp. z o.o., 30 czerwca 2017 r. Enea Operator Sp. z o.o. dokonała sprzedaży 16 udziałów po 2 500,00 każdy na łączną kwotę 40 tys. zł.

⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Enea Elektrownia Połaniec S.A. 16 marca 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENGIE Bioenergia Sp. z o.o. podjęła uchwałę o zmianie umowy spółki poprzez zmianę firmy na Enea Bioenergia Sp. z o.o. 26 kwietnia 2017 r. dokonano rejestracji w KRS zmienionej Umowy Spółki.

⁵ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁶ – 10 kwietnia 2017 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENGIE Energia Polska S.A. na Enea Elektrownia Połaniec S.A.

⁷ – 1 lutego 2017 r. Enea S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 24 980 926 akcji Elektrowni Ostrołęka obejmując tym samym 11,89% udziału w kapitale zakładowym spółki. 13 kwietnia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki w drodze subskrypcji prywatnej z kwoty 210 100 tys. zł do kwoty 229 100 tys. zł, tj. o kwotę 19 000 tys. zł poprzez emisję 19 000 000 nowych akcji serii D o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje zaoferowane w drodze subskrypcji prywatnej zostały skierowane do Enea S.A. i ENERGA S.A. 27 kwietnia 2017 r. Enea S.A. podpisała z Elektrownią Ostrołęka S.A. umowę objęcia 9 500 000 akcji. Podwyższenie kapitału zarejestrowano w KRS 30 maja 2017 r. 27 czerwca 2017 r. Enea S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 20 017 269 akcji Elektrowni Ostrołęka obejmując tym samym łącznie 23,79% udziału w kapitale zakładowym spółki.

⁸ – 3 kwietnia 2017 r. Enea S.A. objęła 1 500 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy i łącznej wartości 150 000 tys. zł w spółce Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. 14 czerwca 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 200 000 tys. zł, z kwoty 3 416 718 tys. zł do kwoty 3 616 718 tys. zł poprzez utworzenie 2 000 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. W wyniku przedmiotowego podwyższenia Enea S.A. objęła 600 000 udziałów o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł. Podwyższenie kapitału zarejestrowano w KRS 7 lipca 2017 r.

⁹ – 2 sierpnia 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enea Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 1 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 300 tys. zł, to jest z kwoty 5 tys. zł do kwoty 305 tys. zł, poprzez utworzenie 3 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy.

¹⁰ – 30 października 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Enea Operator Sp. z o.o., podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 5 024 tys. zł, to jest z kwoty 4 678 050 tys. zł do kwoty 4 683 074 tys. zł poprzez utworzenie nowych 50 237 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. 20 grudnia 2017 r. zostało złożone oświadczenie o objęciu 50 237 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Enea Operator Sp. z o.o. i pokryciu ich w całości wkładem niepieniężnym (aportem). 20 grudnia 2017 r. została zawarta umowa przeniesienia prawa własności

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (aport), na podstawie której przeniesiono na rzecz spółki Enea Operator Sp. z o.o. wyżej wymienionego prawa. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS 30 stycznia 2018 r.

¹¹ – 17 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zachód Sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie umowy spółki poprzez zmianę firmy na Enea Ciepło Serwis Sp. z o.o. oraz Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki MPEC Sp. z o.o. w Białymstoku podjęło uchwałę o zmianie umowy spółki poprzez zmianę firmy na Enea Ciepło Sp. z o.o.

¹² – 23 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęło uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka S.A. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

¹³ – 28 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę akcyjną. 29 grudnia 2017 r. przekształcenie zostało zarejestrowane w KRS.

¹⁴ – 28 lutego 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. podjęło uchwałę postanawiającą o postawieniu spółki w stan likwidacji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 01.01.2017							
Wartość brutto	1 376	38 508	21 411	7 656	4 155	92	73 198
Umorzenie	-	(14 464)	(20 279)	(5 633)	(3 759)	-	(44 135)
Wartość księgowa netto	1 376	24 044	1 132	2 023	396	92	29 063
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2017							
Przeniesienie	-	-	-	81	-	(81)	-
Nabycie	-	-	-	-	10	-	10
Amortyzacja	-	(640)	(642)	(740)	(180)	-	(2 202)
Aport (wartość początkowa)	(728)	-	-	-	-	-	(728)
Likwidacje (wartość początkowa)	-	(970)	(1 182)	(52)	(203)	-	(2 407)
Likwidacje (umorzenie)	-	679	1 166	52	203	-	2 100
Pozostałe (wartość początkowa)	29	48	-	-	-	(8)	69
Stan na 31.12.2017							
Wartość brutto	677	37 586	20 229	7 685	3 962	3	70 142
Umorzenie	-	(14 425)	(19 755)	(6 321)	(3 736)	-	(44 237)
Wartość księgowa netto	677	23 161	474	1 364	226	3	25 905

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 01.01.2016							
Wartość brutto	1 376	39 171	21 670	6 246	4 113	457	73 033
Umorzenie	-	(14 463)	(19 483)	(4 976)	(3 412)	-	(42 334)
Wartość księgowa netto	1 376	24 708	2 187	1 270	701	457	30 699
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2016							
Przeniesienie	-	-	-	550	-	(550)	-
Nabycie	-	-	-	863	42	272	1 177
Amortyzacja	-	(667)	(1 042)	(657)	(347)	-	(2 713)
Likwidacje (wartość początkowa)	-	(682)	(5)	-	-	-	(687)
Likwidacje (umorzenie)	-	666	5	-	-	-	671
Pozostałe (wartość początkowa)	-	19	(254)	(3)	-	(87)	(325)
Pozostałe (umorzenie)	-	-	241	-	-	-	241
Stan na 31.12.2016							
Wartość brutto	1 376	38 508	21 411	7 656	4 155	92	73 198
Umorzenie	-	(14 464)	(20 279)	(5 633)	(3 759)	-	(44 135)
Wartość księgowa netto	1 376	24 044	1 132	2 023	396	92	29 063

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Enea S.A. jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto	772	1 423
- Środki transportu	772	1 423
Umorzenie	(258)	(651)
- Środki transportu	(258)	(651)
Wartość księgowa netto	514	772
- Środki transportu	514	772

Na rzeczowych aktywach trwałych Spółki, poza środkami trwałymi użytkowanymi na podstawie umowy leasingu finansowego, nie ma ustanowionych zabezpieczeń.

5. Użytkowanie wieczyste gruntów

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	2 230	2 230
Aport (wartość początkowa)	(573)	-
Likwidacja (wartość początkowa)	(439)	-
Pozostałe (wartość początkowa)	162	-
Wartość brutto na koniec okresu	1 380	2 230
Wartość umorzenia na początek okresu	(260)	(232)
Amortyzacja	(24)	(28)
Aport (umorzenie)	114	-
Likwidacja (umorzenie)	5	-
Wartość umorzenia na koniec okresu	(165)	(260)
Wartość netto na początek okresu	1 970	1 998
Wartość netto na koniec okresu	1 215	1 970

6. Wartości niematerialne

	Oprogramowania komputerowe, licencje, koncesje, patenty	
	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	13 863	12 516
Nabycie	95	1 347
Likwidacja	(2 269)	-
Wartość brutto na koniec okresu	11 689	13 863
Wartość umorzenia na początek okresu	(9 049)	(8 511)
Amortyzacja	(237)	(538)
Likwidacja	2 263	-
Wartość umorzenia na koniec okresu	(7 023)	(9 049)
Wartość netto na początek okresu	4 814	4 005
Wartość netto na koniec okresu	4 666	4 814

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

7. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	19 322	19 322
Wartość brutto na koniec okresu	19 322	19 322

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartość umorzenia na początek okresu	(3 917)	(3 367)
Umorzenie za okres	(550)	(550)
Wartość umorzenia na koniec okresu	(4 467)	(3 917)
Wartość netto na początek okresu	15 405	15 955
Wartość netto na koniec okresu	14 855	15 405

Spółka do kategorii Nieruchomości inwestycyjnych zalicza między innymi budynek biurowy i inne lokale. Istotną nieruchomością inwestycyjną stanowi budynek biurowy, 9 stycznia 2017 r. wygasła umowa najmu z 2012 r. Spółka obecnie samodzielnie administruje budynkiem. Budynek w 93% jest wynajęty najemcom zewnętrznym.

Przychody z wynajmu budynku biurowego w roku 2017 wynoszą 1 234 tys. zł, natomiast koszty utrzymania tego budynku są na poziomie 854 tys. zł.

Najbardziej wartościową nieruchomością inwestycyjną jest była siedziba Enea S.A., ujęta w księgach Spółki w wartości 8 793 tys. zł. Spółka szacuje jej wartość godziwą na 18 162 tys. zł.

8. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	9 448 433	8 323 493
Nabycie inwestycji	1 615 327	9 412
Dopłaty zwrotne	387	1 138 227
Inne	2 056	19 301
Zmiana odpisu aktualizującego	879 270	(42 000)
Stan na koniec okresu	11 945 473	9 448 433

Rok 2017

20 stycznia 2017 r. Enea S.A. przyjęła złożoną przez Polimex-Mostostal S.A. ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37 500 000 akcji, po cenie emisyjnej 2 zł za jedną akcję, tj. za łączną cenę emisyjną 75 000 tys. zł oraz nabyła 1 500 000 akcji Polimex-Mostostal S.A. od jej dotychczasowego akcjonariusza. Cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 80 640 tys. zł. Po objęciu akcji Enea S.A. posiada 16,48% udziału w kapitale zakładowym spółki.

1 lutego 2017 r. Enea S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 24 980 926 akcji spółki Elektrownia Ostrotęka S.A., cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 24 000 tys. zł. 28 kwietnia 2017 r. Spółka nabyła 9 500 000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda w drodze subskrypcji prywatnej. 27 czerwca 2017 r. Enea S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 20 017 269 akcji spółki Elektrownia Ostrotęka S.A., cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 19 231 tys. zł. Po objęciu akcji Enea S.A. posiada łącznie 23,79% udziału w kapitale zakładowym spółki.

14 marca 2017 r. Enea S.A. nabyła 100% akcji ENGIE Energia Polska S.A. od ENGIE International Holdings B.V., tj. 7 135 000 akcji za łączną cenę 1 264 159 tys. zł.

3 kwietnia 2017 r. Enea S.A. objęła 1 500 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy i łącznej wartości 150 000 tys. zł w spółce Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. 14 czerwca 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. W wyniku przedmiotowego podwyższenia Enea S.A. objęła 600 000 udziałów o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

11 maja 2017 r. Zarząd Enea S.A. podjął uchwałę o rezygnacji z udziału Spółki w transakcji nabycia polskich aktywów należących do EDF International SAS oraz EDF Investment II B.V.

2 sierpnia 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enea Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. W wyniku przedmiotowego podwyższenia Enea S.A. objęła 3 000 udziałów o łącznej wartości nominalnej 300 tys. zł.

30 października 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Enea Operator Sp. z o.o., podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego. 20 grudnia 2017 r. Enea S.A. objęła 50 237 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Enea Operator Sp. z o.o. i pokryła je w całości wkładem niepieniężnym (aportem).

W pozycji „Dopłaty zwrotne” zaprezentowane zostały dopłaty zwrotne do kapitału zakładowego spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. w łącznej wartości 387 tys. zł.

31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polska Grupa Górnicza S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 300 000 tys. zł do kwoty 3 916 718 tys. zł poprzez emisję 3 000 000 nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej. Enea S.A. obejmie 900 000 nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej o wartości nominalnej 100 zł każda i łącznej wartości nominalnej 90 000 tys. zł. Po rejestracji podwyższenia w KRS, Enea S.A. zwiększy swój udział w kapitale zakładowym do 7,66%.

31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Enea Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3 500 tys. zł do kwoty 3 805 tys. zł poprzez utworzenie nowych 35 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. Podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane w KRS.

3 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20 000 tys. zł w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1 000,00 zł do 3 000,00 zł. Po podwyższeniu Enea S.A. posiada 2 500 akcji spółki o wartości nominalnej 3 000,00 zł o łącznej wartości 7 500 tys. zł.

Rok 2016

27 stycznia 2016 r. NZW Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 1 o wniesieniu dopłat zwrotnych do udziałów spółki w łącznej wysokości 749 672 tys. zł, w następujących terminach i wysokościach:

- 1 transza do 31 marca 2016 r.: 199 899 tys. zł,
- 2 transza do 31 lipca 2016 r.: 349 874 tys. zł,
- 3 transza do 30 listopada 2016 r.: 199 899 tys. zł.

25 maja 2016 r. NZW Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 1 o wniesieniu dopłat zwrotnych do udziałów spółki w wysokości 386 294 tys. zł, w terminie do dnia 31 maja 2016 r.

14 marca oraz 31 maja 2016 r. Enea S.A. wniosła dopłaty zwrotne do kapitału zakładowego Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. w łącznej wysokości 1 135 966 tys. zł (zgodnie z uchwałami NZW Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. z 27 stycznia 2016 r. i 25 maja 2016 r.). Środki finansowe zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych Enea

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wytwarzanie Sp. z o.o. Termin zwrotu dopłat nie został określony.

W pozycji „Dopłaty zwrotne” zaprezentowane zostały również dopłaty zwrotne do kapitału zakładowego spółki Enea Centrum Sp. z o.o. oraz Annacond Enterprises Sp. z o.o. w łącznej wartości 2 261 tys. zł.

Odpis aktualizujący wartość inwestycji

	31.12.2017	31.12.2016
Odpis aktualizujący wartość inwestycji na początek okresu	2 159 775	2 117 775
Odwrócony	(879 270)	-
Utworzony	-	42 000
Odpis aktualizujący wartość inwestycji na koniec okresu	1 280 505	2 159 775

Test na utratę wartości udziałów Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. i akcji Enea Elektrownia Połaniec S.A.

W czwartym kwartale 2017 r., z uwagi na istotne odpisy z tytułu utraty wartości dokonane w latach ubiegłych oraz niepewność w zakresie kształtowania się rynku energetycznego w Polsce, w tym w szczególności rynku mocy oraz systemu wsparcia odnawialnych źródeł energii, Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości udziałów i akcji spółek Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. i Enea Elektrownia Połaniec S.A.

Wyliczenie wartości odzyskiwalnej udziałów wynika z sumy wartości użytkowych poszczególnych CGU wchodzących w skład Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. i Enea Elektrownia Połaniec S.A. pomniejszonej o zaciągnięte zobowiązania finansowe. Wartości użytkowe CGU określono metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla okresów dłuższych niż 5 lat. Zastosowany horyzont czasowy projekcji wynika z kombinacji okresów ekonomicznej użyteczności poszczególnych CGU, a także długoterminowego wpływu nowych i zapowiadanych regulacji prawnych. Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza okres projekcji, określono wartość rezydualną.

Ustalona w taki sposób wartość odzyskiwalna udziałów w spółce Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. wynosi 4 492 130 tys. zł, a wartość akcji w spółce Enea Elektrownia Połaniec S.A. wynosi 1 268 087 tys. zł. Biorąc pod uwagę wzrost wartości odzyskiwalnej udziałów w stosunku do ich wartości księgowej objętej odpisami z tytułu utraty wartości dokonanych w latach ubiegłych, stwierdzono konieczność odwrócenia odpisów dokonanych w latach 2015 - 2016 o kwotę 879 270 tys. zł.

Przyjęte w testach kluczowe założenia są wynikiem najlepszej wiedzy oraz doświadczenia Spółki i jej jednostek zależnych w przedmiocie wytwarzania energii elektrycznej z różnych źródeł, uwzględniając specyfikę produktową poszczególnych CGU i zdarzenia, które miały miejsce lub są planowane w przyszłości w ramach Grupy Kapitałowej Enea.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte do testów na utratę wartości:

- wartość odzyskiwalna udziałów została oszacowana przez Spółkę na podstawie długoterminowych projekcji finansowych dla aktywów wchodzących w skład Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. w ramach pięciu ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tj. CGU Elektrownie Systemowe Kozienice, CGU Białystok, CGU Wiatr, CGU Woda, CGU Biogaz) oraz Enea Elektrownia Połaniec S.A. w ramach dwóch ośrodków tj. (CGU Elektrownie Systemowe Połaniec, CGU Zielony Blok),
- główne ścieżki cen, oparte m.in. na prognozach sporządzonych przez Enea Trading (spółkę stanowiącą centrum

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

kompetencyjne w GK Enea w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji i paliwami) z uwzględnieniem specyfiki produktowej i wiedzy o już zawartych kontraktach:

- ceny hurtowe energii elektrycznej: wzrost w okresie projekcji,
 - ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i kogeneracji: istnienie systemów wsparcia dla OZE także po roku 2025, dla wysokosprawnej kogeneracji do roku 2018,
 - ceny praw do emisji CO₂: zasadniczo wzrost w okresie projekcji,
 - ceny węgla: wzrost w całym okresie projekcji,
 - ceny biomasy: wzrost do 2029 r. i spadek od 2030 r.,
- ilość otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ za lata 2015-2020 zgodnie z wnioskiem derogacyjnym (na podstawie art. 10c ust.5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady),
 - uwzględniono przychody związane z utrzymaniem mocy wytwórczych od roku 2021 na podstawie przyjętej w grudniu 2017 r. Ustawy o Rynku Mocy, w oparciu o analizy i szacunki przygotowane przez Enea Trading,
 - inflacja, z uwzględnieniem celu inflacyjnego, na poziomie maksymalnym 2,5%,
 - nominalna stopa dyskonta - 6,44%,
 - stopa wzrostu w okresie rezydualnym - 0%.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne, a w związku z tym również na szacowaną wartość odzyskiwalną udziałów, są między innymi: stopy dyskontowe, inflacja, ceny energii elektrycznej oraz przychody z Rynku Mocy. Wpływ na przyszłe wyniki finansowe i w efekcie na wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne i wartość odzyskiwalną udziałów będą też miały poziomy cen świadectw pochodzenia energii, uprawnień do emisji CO₂ oraz ceny węgla.

Poniżej zestawienie wartościowego wpływu zmiany wybranych czynników na łączną wartość odzyskiwalną (wartość wyjściową) udziałów:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	768 374	5 760 217	(666 617)

Wpływ zmiany inflacji*

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(717 297)	5 760 217	775 459

* analiza wrażliwości nie uwzględnia wpływu inflacji na stopę dyskonta

Wpływ zmiany cen energii elektrycznej

Zmiana założeń	-1,0 p.p.	Wartość wyjściowa	+1,0 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(739 061)	5 760 217	739 061

Wpływ zmiany Rynku Mocy

Zmiana założeń	-10,0 p.p.	Wartość wyjściowa	+10,0 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(626 072)	5 760 217	626 072

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

9. Aktywa finansowe – obligacje wewnątrzgrupowe

Grupa Kapitałowa Enea przyjęła model finansowania inwestycji prowadzonych przez spółki zależne od Enea S.A. poprzez finansowanie wewnątrzgrupowe. Enea S.A. pozyskuje na rynku finansowym długoterminowe środki pieniężne poprzez zaciąganie kredytów lub emisję obligacji, a następnie dystrybuuje je wewnątrz Grupy. Poniższa tabela prezentuje aktualnie realizowane programy emisji obligacji wewnątrzgrupowych według stanu na 31 grudnia 2017 r. oraz na 31 grudnia 2016 r.:

Data zawarcia umów	Spółka emitująca obligacje	Termin ostatecznego wykupu	Kwota udzielona	Kwota wykorzystana	Obligacje niewykupione na 31.12.2017 r. (kapitał)	Obligacje niewykupione na 31.12.2016 r. (kapitał)
			w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
10 marca 2011 r.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	31 marca 2023 r.	26 000	26 000	26 000	26 000
29 września 2011 r.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	29 września 2019 r.	14 500	14 500	6 000	6 000
23 lipca 2012 r.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	22 lipca 2019 r.	158 500	158 500	35 650	57 850
8 września 2012 r. umowa na kwotę 4 000 000 tys. zł zmniejszona Aneksem nr 2 z 21 stycznia 2015 r. do kwoty 3 000 000 tys. zł	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	od 15 czerwca 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. w zależności od terminów emisji serii obligacji; pozostałe kwoty najpóźniej 15 czerwca 2022 r.	3 000 000	2 650 000	2 650 000	1 951 000
20 czerwca 2013 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 9 października 2014 r. oraz Aneksem nr 2 z 7 lipca 2015 r.	Enea Operator Sp. z o.o.	Uzależnione od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 17 czerwca 2030 r.	1 425 000	1 425 000	1 357 174	1 425 000
12 sierpnia 2014 r. na kwotę 260 000 tys. zł, zwiększona do kwoty 1 000 000 tys. zł Aneksem nr 1 z 11 lutego 2015 r. i zmniejszona do kwoty 260 000 tys. zł Aneksem nr 2 z 30 grudnia 2015 r.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	Wykup w ratach – ostateczny termin wykupu 15 grudnia 2026 r.	260 000	260 000	249 600	260 000
17 listopada 2014 r.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	31 marca 2020 r.	740 000	350 000	350 000	350 000
17 lutego 2015 r. na kwotę 760 000 tys. zł, zwiększona Aneksem nr 1 z 3 czerwca 2015 r. do kwoty 1 000 000 tys. zł	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	10 lutego 2020 r.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
7 lipca 2015 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 28 marca 2017 r.	Enea Operator Sp. z o.o.	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji jednak nie później niż do 15 grudnia 2031 r.	946 000	946 000	946 000	200 000
30 października 2015 r.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	Wykup w ratach – ostateczny termin wykupu 31 marca 2020 r.	18 000	18 000	9 000	13 000
18 lipca 2016	Enea Operator Sp. z o.o.	15 grudnia 2017 r.	360 000	360 000	-	360 000
20 września 2017	Enea Operator Sp. z o.o.	15 grudnia 2019 r.	350 000	350 000	350 000	-
Razem					6 979 424	5 648 850
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					(41 149)	(25 737)
Razem					6 938 275	5 623 113

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W styczniu 2017 r. Enea S.A. objęła III serię obligacji w wysokości 250 000 tys. zł wyemitowanych przez Enea Operator Sp. z o.o. na podstawie Umowy Programu Emisji Obligacji z 7 lipca 2015 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej plus marża. Obligacje będą wykupywane w równych ratach, a ostateczny termin wykupu przypada na grudzień 2031 r.

W kwietniu 2017 r. Enea S.A. objęła IX serię obligacji w wysokości 140 000 tys. zł wyemitowanych przez Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. na podstawie Umowy Programowej z 8 września 2012 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej, a termin wykupu obligacji przypada na 15 czerwca 2022 r.

We wrześniu 2017 r. Enea S.A. objęła obligacje w wysokości 350 000 tys. zł wyemitowane przez Enea Operator Sp. z o.o. na podstawie Umowy Programowej z 20 września 2017 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej, a termin wykupu obligacji przypada na 15 grudnia 2019 r.

Zgodnie z Umową Programu Emisji Obligacji na kwotę 360 000 tys. zł z dnia 28 lipca 2016 r. Enea Operator Sp. z o.o. dokonała w grudniu 2017 r. na rzecz ENEA S.A. wykupu obligacji w kwocie 360 000 tys. zł.

W grudniu 2017 r. Enea S.A. objęła X serię obligacji w wysokości 559 000 tys. zł wyemitowanych przez Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. na podstawie Umowy Programowej z 8 września 2012 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej, a termin wykupu obligacji przypada na 15 czerwca 2022 r.

W grudniu 2017 r. Enea S.A. objęła IV serię obligacji w wysokości 496 000 tys. zł wyemitowanych przez Enea Operator Sp. z o.o. na podstawie Umowy Programu Emisji Obligacji z 7 lipca 2015 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej plus marża. Obligacje będą wykupywane w równych ratach, a ostateczny termin wykupu przypada na wrzesień 2032 r.

10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	24	-
Należności z tytułu dostaw i usług	884 297	826 431
Inne należności	37 570	89 747
Udzielone pożyczki	36 669	10 038
Zaliczki	15 032	14 780
Naliczone należności z tytułu niezafakturowanej sprzedaży	218 012	234 594
	1 191 604	1 175 590
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(64 622)	(56 111)
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	1 126 982	1 119 479
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	46	-
Udzielone pożyczki	131 448	125 551
Inne należności	14 747	19 560
	146 241	145 111
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	-	-
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	146 241	145 111

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Odpis aktualizujący wartość należności na początek okresu	56 111	52 697
Utworzony	23 837	13 353
Wykorzystany	(15 326)	(9 939)
Odpis aktualizujący wartość należności na koniec okresu	64 622	56 111

Analiza struktury wiekowej należności z tytułu dostaw i usług, udzielonych pożyczek, należności z tytułu leasingu oraz należności z tytułu niezafakturowanej sprzedaży:

	<u>Wartość nominalna</u>	<u>Odpis aktualizujący</u>	<u>Wartość księgowa</u>
31.12.2017			
Bieżące	1 127 284	(21)	1 127 263
Przeterminowane			
0-30 dni	39 522	(181)	39 341
31- 90 dni	14 498	(659)	13 839
91-180 dni	5 750	(1 477)	4 273
ponad 180 dni	83 442	(59 576)	23 866
RAZEM	1 270 496	(61 914)	1 208 582

	<u>Wartość nominalna</u>	<u>Odpis aktualizujący</u>	<u>Wartość księgowa</u>
31.12.2016			
Bieżące	1 033 165	-	1 033 165
Przeterminowane			
0-30 dni	54 655	-	54 655
31- 90 dni	18 608	(21)	18 587
91-180 dni	7 529	(971)	6 558
ponad 180 dni	82 657	(52 198)	30 459
RAZEM	1 196 614	(53 190)	1 143 424

11. Zapasy

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Świadczenia pochodzenia	216 494	84 984
Towary	664	-
Razem zapasy	217 158	84 984

Świadczenia pochodzenia energii

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Stan na początek okresu	84 984	152 318
Nabycie	322 090	330 497
Umorzenie	(189 121)	(397 544)
Sprzedaż	(1 459)	(287)
Stan na koniec okresu	216 494	84 984

Koszty związane z umorzeniem świadczeń pochodzenia energii prezentowane są w zyskach i stratach w pozycji:
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie i w banku	183 662	56 020
- środki pieniężne w banku	183 662	56 020
Inne środki pieniężne	1 562 764	1 558 802
- lokaty	1 553 367	1 554 631
- inne	9 397	4 171
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	1 614 822
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	1 746 426	1 614 822

Na 31 grudnia 2017 r. i na 31 grudnia 2016 r. Enea S.A. nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

13. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na 31 grudnia 2017 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka prezentuje opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. Enea S.A. nabyła opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. Umowa ta przewiduje nabycie w trzech transzach łącznie 9 125 tys. akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję, w określonych terminach, tj.: 30 lipca 2020 r., 30 lipca 2021 r. i 30 lipca 2022 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość godziwa opcji na 31 grudnia 2017 r. wynosiła 23 836 tys. zł.

14. Kapitał własny

Kapitał własny na 31 grudnia 2017 r.

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy wartość nominalna			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania hiperinflacji			107 765
Razem kapitał zakładowy			588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną			4 627 673
Kapitał rezerwowy			3 150 240
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających			25 967
Zyski zatrzymane			4 240 079
Razem kapitał własny			12 631 977

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Kapitał własny na 31 grudnia 2016 r.

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy wartość nominalna			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania hiperinflacji			107 765
Razem kapitał zakładowy			588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną			4 627 673
Kapitał rezerwowy			2 640 358
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających			33 826
Zyski zatrzymane			3 050 604
Razem kapitał własny			10 940 479

26 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Enea S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., zgodnie z którą przeznaczono na kapitał rezerwowy kwotę 509 882 tys. zł. Pozostała kwota w wysokości 110 361 tys. zł została wypłacona w formie dywidendy.

27 czerwca 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Enea S.A. podjęło uchwałę nr 7 w sprawie pokrycia straty netto w kwocie 1 116 888 tys. zł za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. z zysków zatrzymanych.

15. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	2 200 432	1 552 654
Obligacje	5 442 791	4 365 668
Razem	7 643 223	5 918 322
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	100 546	70 767
Obligacje	122 412	65 439
Razem	222 958	136 206
Razem kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 866 181	6 054 528

Kredyty

Enea S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z EBI na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł).

Środki pozyskane z EBI przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych Enea Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C są w pełni wykorzystane. Okres dostępności Umowy C skończył się w grudniu 2017 r. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

W ramach Umowy o Finansowanie zawartej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym Enea S.A. uruchomiła w 2017 r. trzecią i czwartą transzę kredytu w kwocie odpowiednio: 250 000 tys. zł (styczeń) oraz 496 000 tys. zł (grudzień). Waluta uruchomionych transz kredytu to złoty. Oprocentowanie jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6-miesięcznych powiększone o marżę banku. Transze będą spłacane w równych ratach, a ostateczna spłata nastąpi w grudniu 2031 r. (III transza) oraz we wrześniu 2032 r. (IV transza).

Z dniem 15 grudnia 2017 r. zgodnie z zapisami Umowy A z EBI strony dokonały zmiany marży dla pierwszej transzy kredytu w kwocie 780 000 tys. zł.

L.p.	Podmiot udzielający	Data zawarcia Umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31.12.2017 r.	Wartość zadłużenia na 31.12.2016 r.	Termin obowiązywania umowy
1.	Europejski Bank Inwestycyjny	18 października 2012 r. oraz 19 czerwca 2013 r. (A i B)	1 425 000	1 357 174	1 425 000	31 grudnia 2030 r.
2.	Europejski Bank Inwestycyjny	29 maja 2015 r. (C)	946 000	946 000	200 000	31 marca 2032 r.
3.	Bank PKO BP S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	300 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
4.	Bank PEKAO S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	150 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
RAZEM			2 821 000	2 303 174	1 625 000	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej				(2 196)	(1 579)	
RAZEM			2 821 000	2 300 978	1 623 421	

Programy emisji obligacji

Enea S.A. zawiera umowy dotyczące programów emisji obligacji w celu emisji obligacji na finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych Enea S.A. oraz jej podmiotów zależnych.

L.p.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych obligacji na 31.12.2017 r.	Obligacje niewykupione na 31.12.2017 r. (kapitał)	Obligacje niewykupione na 31.12.2016 r. (kapitał)	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., BZ WBK S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	1 951 000	Jednorazowy wykup w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.	15 maja 2014 r.	1 000 000	1 000 000	960 000	1 000 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Jednorazowy wykup danej serii w lutym 2020 r. i we wrześniu 2021 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	150 000	150 000	-	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027r.
RAZEM			9 700 000	5 650 000	5 610 000	4 451 000	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					(44 797)	(19 893)	
RAZEM			9 700 000	5 650 000	5 565 203	4 431 107	

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 r. Enea S.A. nie dokonała zmiany Umów Programowych, a także nie zawarła nowych umów.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 700 000 tys. zł

W marcu 2017 r. Enea S.A. w ramach tego Programu wyemitowała pierwszą transzę obligacji o wartości 150 000 tys. zł.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 3 000 000 tys. zł

W kwietniu 2017 r. Enea S.A. w ramach tego Programu wyemitowała IX serię obligacji w wysokości 140 000 tys. zł. natomiast w grudniu X serię obligacji w wysokości 909 000 tys. zł. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej, a termin wykupu obligacji przypada na 15 czerwca 2022 r. Okres dostępności Programu zakończył się 31 grudnia 2017r.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W 2017 r. Enea S.A. zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla ekspozycji o wartości 1 091 000 tys. zł. Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 5 442 520 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Spółka prezentuje wycenę tych instrumentów w pozycji „Instrumenty pochodne”. Instrumenty pochodne są traktowane jako zabezpieczenie przepływów, w związku z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń.

Na 31 grudnia 2017 r. wycena instrumentów pochodnych wynosiła 29 553 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 40 267 tys. zł).

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez Spółkę i Grupę Kapitałową Enea między innymi określonych wskaźników finansowych. Na 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

sprawozdania finansowego Spółka nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązania do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

16. Inne zobowiązania finansowe

Zarządzanie środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej Enea dokonywane jest z poziomu Enea S.A., co umożliwia efektywne zarządzanie nadwyżkami środków pieniężnych (efekt skali) jak również pozwala na ograniczenie kosztów finansowania zewnętrznego. Zarządzaniem objęte są spółki będące uczestnikami Podatkowej Grupy Kapitałowej Enea w ramach usługi "Systemu zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków" - cash pooling.

W ramach przedmiotowej usługi, salda rachunków bankowych u Uczestników usługi, na koniec każdego dnia są zerowane, a następnie nadwyżka środków przekazywana jest na rachunek zarządzającego, którym jest Enea S.A. Kolejnego dnia salda środków są odwracane i powracają na rachunki spółek.

Na 31 grudnia 2017 r. saldo zobowiązań w ramach cash pooling wynosiło 723 735 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 166 653 tys. zł).

17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	615 163	515 468
Zobowiązania z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego)	78 447	107 348
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	-	6 067
Inne	103 959	38 343
Razem	797 569	667 226

18. Instrumenty finansowe

18.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność Spółki podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności finansowej,
- ryzyko towarowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Spółki na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej, a także opisuje cele, politykę związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami.

Odpowiedzialność za wyznaczenie ram i zasad zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd Enea S.A.

Zarządzanie ryzykiem finansowym oparte jest na sformalizowanym, zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem opisanym w ramach dedykowanych polityk, procedur i metodyk zarządzania ryzykiem.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zarządzanie ryzykiem zaprojektowane jest jako proces ciągły. Enea S.A. poddaje ryzyka ciągłej analizie z punktu widzenia oddziaływania środowiska zewnętrznego oraz zmian w swoich strukturach i działalności. Na tej podstawie podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ryzyka lub jego transferu poza Spółkę.

18.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypetnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.

Ryzyko kredytowe wiąże się głównie ze ściągalnością należności. Główne czynniki mające wpływ na występowanie ryzyka kredytowego w przypadku Spółki to:

- duża liczba drobnych odbiorców wpływająca na wzrost kosztów kontrolowania sptywu należności,
- konieczność dostarczania energii elektrycznej jednostkom budżetowym będącym w trudnej sytuacji finansowej,
- wymogi prawne regulujące zasady wstrzymywania dostaw energii elektrycznej na skutek braku płatności.

Zarząd stosuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, zgodnie z którą na bieżąco monitorowana jest ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz podejmowane działania służące jego minimalizacji. Głównym narzędziem zarządzania ryzykiem kredytowym jest analiza wiarygodności kredytowej najistotniejszych kontrahentów Enea S.A., na podstawie której warunki umowy z kontrahentem podlegają stosownej strukturyzacji (warunki płatności, ewentualne zabezpieczenie umowy itp.).

Poniższa tabela przedstawia strukturę pozycji – aktywów finansowych obrazujących ekspozycję Enea S.A. na ryzyko kredytowe:

	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje wewnątrzgrupowe	6 938 275	5 623 113
Instrumenty pochodne	29 553	40 267
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	23 836	-
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe	1 208 582	1 143 424
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	1 614 822
Razem	9 946 672	8 421 626

W Enea S.A. ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności różni się dla poszczególnych segmentów rynku, w których Spółka operuje:

- sprzedaż energii elektrycznej klientom indywidualnym – w segmencie tym występuje spora ilość należności przeterminowanych. Choć nie stanowią one znaczącego zagrożenia dla finansów Spółki, podjęto działania zmierzające do ich umniejszenia. Sukcesywnie prowadzone są działania zmierzające do usprawnienia procesu windykacji polegające między innymi na wypracowaniu nowych i aktualizacji dotychczas funkcjonujących instrukcji i zasad dotyczących windykacji, a także na nawiązywaniu współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami. Windykacja należności rozpoczyna się po 20-25 dniu po terminie płatności. Wprowadzenie jednolitych zasad windykacji, w tym windykacji miękkiej pozwala uzyskać krótszy czas zwrotu gotówki oraz uniknąć długotrwałej i często nieskutecznej windykacji twardej, to jest egzekucji sądowej i komorniczej. Do postępowania sądowego i egzekucyjnego są przekazywane sprawy o wartości powyżej limitu opłacalności windykacji,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- sprzedaż energii elektrycznej klientom biznesowym, kluczowym i strategicznym – kwoty należności przeterminowanych w tym segmencie są niższe niż w przypadku indywidualnych klientów. Z uwagi na powyższe oraz ze względu na zdecydowanie mniejszą liczbę klientów w tych segmentach, zasady windykacji opierają się w głównej mierze na windykacji miękkiej. Czynności z zakresu windykacji miękkiej podejmowane są nie później niż po upływie 6 dni roboczych po terminie płatności i co do zasady nie trwają dłużej niż 30 dni roboczych po terminie płatności,
- pozostałe należności – w porównaniu z dwoma wcześniejszymi segmentami kwoty należności przeterminowanych są nieistotne.

Kluczową rolę w procesie odzyskiwania należności odgrywają pracownicy Departamentu Windykacji. Są to osoby monitorujące proces odzyskiwania długu, które w drodze kontaktu z klientem starają się odzyskać należność, której termin zapłaty już minął. Enea S.A. współpracuje także w zakresie działań windykacyjnych z wyspecjalizowanymi podmiotami zewnętrznymi, wspierającymi Spółkę w działaniach z obszaru tzw. windykacji twardej.

Enea S.A. monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, dokonuje odpisów aktualizujących, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi.

18.3. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ryzyko utraty płynności finansowej postrzegane jest jako ryzyko wystąpienia braku możliwości zapłaty przez Enea S.A. zobowiązań płatniczych w dacie ich wymagalności.

Celem działań prowadzonych przez Spółkę w zakresie zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności jest ograniczenie prawdopodobieństwa utraty zdolności do regulowania zobowiązań. Realizacja działań z zakresu przyjętej polityki zarządzania płynnością i ryzykiem płynności zakłada zapewnienie zdolności do skutecznego reagowania na tzw. kryzysy płynności, tj. okresy znacznego zapotrzebowania na środki pieniężne.

W ramach przyjętej polityki prowadzenia działalności zakłada się zapewnienie dostępności środków pieniężnych na poziomie pozwalającym na regulowanie zobowiązań w toku prowadzenia bieżącej działalności. Realizowane działania umożliwiają jednocześnie niezakłóconą kontynuację działalności w sytuacjach kryzysu płynności przez okres niezbędny do uruchomienia awaryjnego planu finansowania, którego celem jest zapewnienie uzupełnienia powstałych niedoborów.

W zarządzaniu płynnością Spółka koncentruje się na szczegółowej analizie kształtowania się przepływów pieniężnych, rotacji należności i zobowiązań, monitoringu sald na rachunkach bankowych. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach nieprzewidywalnych Enea S.A. przeprowadza również analizy scenariuszowe oraz wypracowuje rozwiązania zapewniające utrzymanie ryzyka płynności na akceptowalnym poziomie. Spółka lokuje nadwyżki finansowe w aktywa obrotowe w postaci lokat terminowych. W celu zapewnienia stabilności źródeł finansowania Spółka dywersyfikuje źródła finansowania zewnętrznego. Mając na uwadze ograniczenie ryzyka koncentracji inwestycje nadwyżek środków pieniężnych są dywersyfikowane. Efektywność inwestycji podlega stałemu monitorowaniu.

Enea S.A. koncentruje działania pomiędzy spółkami Grupy w zakresie zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności. W celu zapewnienia finansowania działalności bieżącej oraz optymalizacji procesu zarządzania płynnością spółki wchodzące w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej Enea wykorzystują mechanizm cash pooling.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Grupa intensyfikuje również realizację programów emisji obligacji wewnątrzgrupowych, dzięki tym działaniom wzrasta efektywność wykorzystania środków pieniężnych w ramach Grupy Kapitałowej.

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Spółki pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności finansowej utrzymuje się na poziomie minimalnym.

Spółka zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, których wysokość na 31 grudnia 2017 r. kształtuje się na poziomie 450 000 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wymagalność aktywów i zapadalność zobowiązań finansowych Spółki:

31.12.2017	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty pochodne	Obligacje wewnątrzgrupowe	Razem
Wartość księgowa	615 163	723 735	506	7 866 181	(1 746 426)	(1 208 582)	(23 836)	(29 553)	(6 938 275)	(741 087)
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(615 163)	(723 735)	(524)	(8 920 450)	1 749 449	1 240 542	23 836	29 553	7 809 234	592 742
do 6 m-cy	(615 163)	(723 735)	(136)	(196 249)	1 749 449	1 061 774	-	-	160 011	1 435 951
6 - 12 m-cy	-	-	(136)	(203 608)	-	22 256	-	-	167 027	(14 461)
1 - 2 lat	-	-	(252)	(452 474)	-	30 464	23 836	29 553	736 135	367 262
2 - 5 lat	-	-	-	(5 752 690)	-	126 048	-	-	4 944 909	(681 733)
Powyżej 5 lat	-	-	-	(2 315 429)	-	-	-	-	1 801 152	(514 277)

31.12.2016	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Instrumenty pochodne	Obligacje wewnątrzgrupowe	Razem
Wartość księgowa	521 535	166 653	772	6 054 528	(1 614 822)	(1 143 424)	(40 267)	(5 623 113)	(1 678 138)
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(521 535)	(166 653)	(815)	(6 939 430)	1 618 581	1 159 175	40 267	6 379 511	1 569 101
do 6 m-cy	(521 535)	(166 653)	(151)	(115 295)	1 618 581	1 015 875	-	123 560	1 954 382
6 - 12 m-cy	-	-	(135)	(155 305)	-	3 062	-	492 320	339 942
1 - 2 lat	-	-	(272)	(336 832)	-	25 148	40 267	286 853	15 164
2 - 5 lat	-	-	(257)	(3 739 849)	-	64 376	-	3 386 456	(289 274)
Powyżej 5 lat	-	-	-	(2 592 149)	-	50 714	-	2 090 322	(451 113)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18.4. Ryzyko towarowe

Ryzyko towarowe związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przez Spółkę przychodach/przeptywach pieniężnych, w szczególności wskutek istniejącej zmienności cen towarów, a także wahań w zakresie popytu na oferowane przez Enea S.A. produkty/usługi. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka.

Specyficznym aspektem ryzyka towarowego Spółki jest fakt, iż działając jako przedsiębiorstwo energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu ma obowiązek przedkładania do zatwierdzania taryf dla energii elektrycznej dla grup taryfowych G. Spółka kupuje energię po cenach rynkowych natomiast swoją taryfę kalkuluje w oparciu o koszty uznane przez Prezesa URE za uzasadnione oraz z uwzględnieniem marży (w obrocie) planowanej na kolejny okres taryfowy. W związku z powyższym Spółka w okresie obowiązywania taryfy ma ograniczone możliwości przenoszenia niekorzystnych dla Spółki zmian kosztów swojej działalności na końcowych odbiorców energii elektrycznej. Wniosek o korektę taryfy Spółka może złożyć do Prezesa URE tylko w przypadku drastycznego wzrostu kosztów z przyczyn od niej niezależnych.

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie cenowym polega na ciągłym monitorowaniu wielkości otwartej pozycji handlowej (zarówno w obszarze zabezpieczenia wolumenu sprzedaży detalicznej, jak i w obszarze proprietary trading) oraz pomiarze - przy wykorzystaniu narzędzi opartych o koncepcję wartości narażonej na ryzyko (value at risk) - poziomu ryzyka, wynikającego z możliwych wahań cen energii elektrycznej w odniesieniu do takiej otwartej pozycji. Technika ograniczania ryzyka jest w tym przypadku domknięcie pozycji generującej zbyt dużą (większą niż akceptowana) wartość potencjalnej straty. Model zarządczy opiera się w tym przypadku na systemie limitów wartościowych (limitów VaR) określających maksymalną dopuszczalną wartość otwartej pozycji, będącej nośnikiem tak rozumianego ryzyka towarowego (cenowego).

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie wolumetrycznym polega na wykorzystaniu metod scenariuszowych oraz optymalizowaniu procesów planowania i kontroli działalności handlowej pozwalających w możliwie najtrafniejszy sposób oszacować przewidywane wolumeny energii elektrycznej oraz towarów powiązanych, będących przedmiotem obrotu.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w Enea S.A. zastosowanie znajdują zasady zarządcze określone obowiązującą w Spółce regulacją o wymiarze strategicznym (tzw. Tryb handlu hurtowego), wyznaczającą metody działania w zakresie optymalizacji pozycji handlowej Enea, której zasadniczym celem jest minimalizacja ryzyka podjęcia działań niezgodnych z tendencją rynkową z jednoczesnym uwzględnieniem opomiarowanego w tym przypadku aspektu efektywnościowego podejmowanych działań (uzyskiwanie wyników lepszych od średniej rynkowej).

18.5. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe związane jest z możliwym występowaniem zmian w generowanych przez Spółkę przepływach pieniężnych w skutek zmienności kursów walutowych, w których te wielkości są denominowane.

W okresie sprawozdawczym Enea S.A. wobec braku ekspozycji nie była narażona na ryzyko walutowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18.6. Ryzyko stóp procentowych

Ryzyko zmiany stóp procentowych, które stanowi ekspozycja Spółki, związane jest z zawartymi przez Enea S.A. umowami kredytowymi oraz umowami programów emisji obligacji. Aranżowane finansowanie ma miejsce w oparciu o oprocentowanie zmienne, kalkulowane w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi).

Działania zabezpieczające w obszarze stopy procentowej realizowane są w oparciu o „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie Enea”.

Na dzień sprawozdawczy 31 grudnia 2017 r. Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 7 866 181 tys. zł. Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej na 31 grudnia 2017 r. dotyczą większej części zobowiązań z tytułu kredytów bankowych oraz wyemitowanych obligacji, które w 69% zostały zabezpieczone transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej (instrumenty IRS).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację aktywów i zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	5 475 234	5 318 169
Zobowiązania finansowe	(703 431)	(631 584)
Wpływ zabezpieczenia IRS	(5 442 520)	(4 435 000)
Razem	(670 717)	251 585
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	4 249 932	2 927 603
Zobowiązania finansowe	(7 778 419)	(5 945 251)
Wpływ zabezpieczenia IRS	5 442 520	4 435 000
Razem	1 914 033	1 417 352

W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej Spółka prezentuje środki pieniężne deponowane na lokatach.

W poniższej tabeli przedstawiona została efektywna stopa procentowa dotycząca aktywów i zobowiązań, od których naliczane jest oprocentowanie według zmiennej stopy procentowej:

	na 31 grudnia 2017 r.		na 31 grudnia 2016 r.	
	Efektywna stopa procentowa	Wartość księgowa	Efektywna stopa procentowa	Wartość księgowa
Obligacje wewnątrzgrupowe	2,92	4 249 932	2,49	2 927 603
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	2,92	(2 335 899)	2,54	(1 510 251)
Razem	-	1 914 033	-	1 417 352

Efektywne stopy procentowe w tabeli powyżej są ustalane jako średnia ważona stóp procentowych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej na wynik finansowy Spółki w odniesieniu do instrumentów oprocentowanych zmienną stopą procentową. Wpływ zmiany stopy procentowej na pozycję „Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe” został zaprezentowany z uwzględnieniem wpływu IRS.

	Wartość księgowa 31.12.2017	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik (okres 12 miesięcy)		Wartość księgowa 31.12.2016	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Aktywa finansowe						
Obligacje wewnątrzgrupowe	4 249 932	42 499	(42 499)	2 927 603	29 276	(29 276)
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		42 499	(42 499)		29 276	(29 276)
Podatek 19%		(8 075)	8 075		(5 562)	5 562
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		34 424	(34 424)		23 714	(23 714)

	Wartość księgowa 31.12.2017	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik (okres 12 miesięcy)		Wartość księgowa 31.12.2016	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Zobowiązania finansowe						
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(2 335 899)	(23 359)	23 359	(1 510 251)	(15 103)	15 103
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		(23 359)	23 359		(15 103)	15 103
Podatek 19%		4 438	(4 438)		2 869	(2 869)
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		(18 921)	18 921		(12 234)	12 234
Razem		15 503	(15 503)		11 480	(11 480)

18.7. Zarządzanie źródłami finansowania

Podstawowym założeniem Spółki w zakresie zarządzania źródłami finansowania jest uzyskanie optymalnej struktury pasywów w celu obniżenia kosztu finansowania działalności, zapewnienia ratingu kredytowego na poziomie inwestycyjnym i źródeł finansowania dla działalności operacyjnej i inwestycyjnej Spółki oraz jej spółek zależnych. Realizowane działania w tym zakresie zmierzają także do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego Spółki i satysfakcjonującej wartości Spółki dla jej akcjonariuszy. Przy optymalizowaniu struktury pasywów poprzez stosowanie dźwigni finansowej istotne jest utrzymanie bazy kapitałowej, na poziomie pozwalającym na budowanie zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku. Enea S.A. monitoruje efektywność i stabilność kapitałów przy pomocy wskaźnika zadłużenia oraz wskaźników rentowności kapitału. Celem Spółki jest zwiększanie efektywności kapitału przy jednoczesnym jego utrzymaniu na bezpiecznym poziomie.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18.8. Wartość godziwa

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami księgowymi.

	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	39 307	39 307	41 902	41 902
Długoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe	6 771 221	6 835 859	5 136 547	5 206 010
Długoterminowe aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	23 836	23 836	-	-
Instrumenty pochodne	29 553	29 553	40 267	40 267
Krótkoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe	167 054	167 054	486 566	486 566
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 208 582	(*)	1 143 424	(*)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	1 746 426	1 614 822	1 614 822
Długoterminowe kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 643 223	7 721 895	5 918 322	5 972 289
Krótkoterminowe kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	222 958	222 958	136 206	136 206
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	506	506	772	772
Inne zobowiązania finansowe	723 735	723 735	166 653	166 653
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	615 163	(*)	521 535	(*)

(*) - Wartość księgowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%. W pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 26 902 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa – ze względu na wstępną fazę działalności spółki – określana jest na podstawie ponoszonego kosztu.

Długoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje o terminie wymagalności powyżej jednego roku.

Instrumenty pochodne obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap). Wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta, oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych.

Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.

Krótkoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje o terminie wymagalności poniżej jednego roku.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednio lub pośrednio do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

	31.12.2017			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty pochodne				
Zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową	-	29 553	-	29 553
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Opcje Call	-	23 836	-	23 836
Razem	-	53 389	-	53 389

	31.12.2016			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty pochodne				
Zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową	-	40 267	-	40 267
Razem	-	40 267	-	40 267

19. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2017	31.12.2016
Poniżej jednego roku	258	262
Od jednego do pięciu lat	248	510
Razem	506	772

Przedmiotem leasingu finansowego są samochody osobowe.

	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Odsetki	Razem
Poniżej jednego roku	258	14	272
Od jednego do pięciu lat	248	4	252
Stan na 31.12.2017	506	18	524

	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Odsetki	Razem
Poniżej jednego roku	262	24	286
Od jednego do pięciu lat	510	19	529
Stan na 31.12.2016	772	43	815

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

20. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiany stanu odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się w sposób następujący:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Odpisy aktualizujące należności	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwa na koszty umorzenia świadczeń pochodzenia	Koszty opodatkowane po zakończeniu okresu rozliczeniowego	Wycena posiadanych udziałów	Rezerwa na roszczenia sporne	Pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2016 według stawki 19 % (Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	894	9 864	46 548	84 110	6 303	-	35 078	182 797
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	604	126	4 984	24 994	-	-	(5 342)	25 366
	-	(560)	-	-	-	-	(7 001)	(7 561)
Stan na 31.12.2016 według stawki 19 % (Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	1 498	9 430	51 532	109 104	6 303	-	22 735	200 602
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	1 697	(415)	(1 861)	12 970	6	16 290	(5 317)	23 370
	-	846	-	-	-	-	1 844	2 690
Stan na 31.12.2017 według stawki 19 %	3 195	9 861	49 671	122 074	6 309	16 290	19 262	226 662

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Przychód opodatkowany po zakończeniu okresu rachunkowego	Naliczona niezafakturowana sprzedaż	Wycena środków trwałych wg wartości godziwej	Pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2016 r. według stawki 19% Uznanie/(Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	94 631	26 307	(692)	(765)	119 481
	30 756	2 382	220	(799)	32 559
Stan na 31 grudnia 2016 r. według stawki 19 % Uznanie/(Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	125 387	28 689	(472)	(1 564)	152 040
	12 339	(3 947)	(72)	(391)	7 929
Stan na 31 grudnia 2017 r. według stawki 19 %	137 726	24 742	(544)	(1 955)	159 969

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	226 662	200 602
Kompensata aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(159 969)	(152 040)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	66 693	48 562
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	159 969	152 040
Kompensata aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(159 969)	(152 040)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

21. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31.12.2017	31.12.2016
Programy określonych świadczeń		
Odprawy emerytalne		
- część długoterminowa	1 196	992
- część krótkoterminowa	270	193
	1 466	1 185
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę		
- część długoterminowa	39 597	37 778
- część krótkoterminowa	3 603	3 619
	43 200	41 397
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników		
- część długoterminowa	6 183	6 175
- część krótkoterminowa	377	360
	6 560	6 535
Razem: Programy określonych świadczeń		
- część długoterminowa	46 976	44 945
- część krótkoterminowa	4 250	4 172
	51 226	49 117
Nagrody jubileuszowe		
- część długoterminowa	4 965	4 115
- część krótkoterminowa	319	298
	5 284	4 413
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pozostałe		
- część krótkoterminowa	15 316	14 300
Rezerwa na Program Dobrowolnych Odejść - krótkoterminowa	-	1 280
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem		
- część długoterminowa	51 941	49 060
- część krótkoterminowa	19 885	20 050
	71 826	69 110

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników a reprezentantami Spółki pracownikom Enea S.A. przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę, tj.:

- wypłaty nagród jubileuszowych,
- wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych,
- prawo do ulgowej odpłatności za energię elektryczną,
- odpis na ZFŚS,

powyższe świadczenia finansowane są w całości przez Spółkę.

Obecna wartość przyszłych zobowiązań z powyższych tytułów wyznaczona została na podstawie wyceny aktuarialnej. Do obliczeń przyjęto podstawowe dane indywidualnie dla poszczególnych pracowników zatrudnionych w Enea S.A. wg stanu na 31 grudnia 2017 roku (z uwzględnieniem płci zatrudnionego), z następujących obszarów:

- wiek zatrudnionego,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- staż pracy w Spółce,
- staż pracy ogółem,
- wynagrodzenie, stanowiące podstawę wymiaru wysokości nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalno-rentowej.

Dodatkowo w analizie zastosowane zostały następujące założenia:

- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczono na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Spółce oraz danych statystycznych dotyczących odejść pracowniczych w branży,
- przyjęto wartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce narodowej od 1 stycznia 2018 r. na poziomie 2 100,00 zł,
- na podstawie obwieszczeń Prezesa GUS, przyjęto przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, pomniejszone o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz chorobowe na poziomie 3 161,77 zł (przeciętne dla drugiego półrocza 2012 r., które stanowić będzie podstawę naliczenia odpisu na ZFŚS w 2018 r.),
- na podstawie założeń zdefiniowanych na poziomie korporacyjnym, wzrost podstawy tworzenia odpisu za ZFSS przyjęto na podstawie wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej: 27,56% w 2019 r., 6,0% w 2020 r., 5,2% w 2021 r., 5,4% w 2022 r., 5,6% w latach 2023-2029 oraz 5,2% w pozostałych latach prognozy. W przypadku zmiany podstawy w 2019 r. przyjęto wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2017 r. na poziomie 4,9%, a w 2018 r. na poziomie 6,1%. Pozostały wzrost podstawy w 2019 r. wynika z zakładanego na dzień sporządzenia wyceny ryzyka pełnego odmrożenia podstawy naliczania ZFŚS od 2019 r.,
- umieralność i prawdopodobieństwa dożycia przyjęto zgodnie z Tablicami Trwania Życia 2016 publikowanymi przez GUS, przyjęto że populacja zatrudnionych w Spółce odpowiada średniej dla Polski pod względem umieralności,
- nie obliczono oddzielnie rezerwy na odprawy rentowe; w zamian nie uwzględniono osób, które przeszły na rentę przy obliczaniu prawdopodobieństw odejść pracowników,
- przyjęto normalny tryb przechodzenia pracowników na emeryturę według szczegółowych zasad zawartych w ustawie emerytalnej, z wyjątkiem tych zatrudnionych, którzy wg informacji dostarczonych przez Spółkę spełnią warunki wymagane do skorzystania z prawa do przejścia na wcześniejszą emeryturę,
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,0% w 2018 r., 2,2% w 2019 r. i 2,5% w następnych latach (na 31 grudnia 2016 r. na poziomie 1,5% w 2017 r., 2,5% w następnych latach),
- stopę dyskontową do dyskontowania przyszłych wypłat świadczeń przyjęto w wysokości 3,26% (na 31 grudnia 2016 r. 3,2%),
- wartość ekwiwalentu energetycznego wypłaconego w 2018 r. przyjęto na poziomie 1 407,37 zł (na 31 grudnia 2016 r. 1 391,74 zł),
- wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego wypłaconego w ramach ulgowej odpłatności za energię elektryczną określono w roku 2018 na poziomie 0,2%, w roku 2019 wzrost o 1,8%, w roku 2020 wzrost o 0,6%, w latach 2021 do 2025 na poziomie 4,7%, w roku 2026 na poziomie 4,8%, w kolejnych latach na poziomie 2,5% (na 31 grudnia 2016 r. określono w roku 2017 na poziomie -1,0%, w roku 2018 wzrost o 1,9%, w roku 2019 wzrost o 2,1%, w roku 2020 wzrost o 3,0%, w latach 2021 do 2026 na poziomie 3,1%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Do ustalenia wielkości rezerw na świadczenia pracownicze zastosowano metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych (Projected Unit Credit Method), tą samą metodę zastosowano przy analizie wrażliwości dla programów określonych świadczeń.

Programy określonych świadczeń

	Odprawy emerytalne	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFSŚ dla emerytowanych pracowników	Razem
Stan na 01.01.2017	1 185	41 397	6 535	49 117
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2017				
Koszty ujęte w zysku/stracie bieżącego okresu, w tym:	167	1 312	247	1 726
- koszty bieżącego zatrudnienia	135	103	49	287
- koszty odsetek	32	1 209	198	1 439
Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach, w tym:	190	4 091	170	4 451
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek korekty założeń ex-post	208	2 768	166	3 142
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	3	888	159	1 050
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(21)	435	(155)	259
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłaconych świadczeń	(76)	(3 600)	(392)	(4 068)
Razem zmiany	281	1 803	25	2 109
Stan na 31.12.2017	1 466	43 200	6 560	51 226

	Odprawy emerytalne	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFSŚ dla emerytowanych pracowników	Razem
Stan na 01.01.2016	1 150	46 182	6 867	54 199
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2016				
Koszty ujęte w zysku/stracie bieżącego okresu, w tym:	255	1 508	299	2 062
- koszty bieżącego zatrudnienia	159	99	32	290
- koszty przeszłego zatrudnienia	64	221	88	373
- koszty odsetek	32	1 188	179	1 399
Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach, w tym:	(220)	(2 463)	(262)	(2 945)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek korekty założeń ex-post	(85)	(3 968)	41	(4 012)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	(87)	(415)	(72)	(574)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(48)	1 920	(231)	1 641
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłaconych świadczeń	-	(3 830)	(369)	(4 199)
Razem zmiany	35	(4 785)	(332)	(5 082)
Stan na 31.12.2016	1 185	41 397	6 535	49 117

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Analiza wrażliwości dla programów określonych świadczeń

	Wpływ zmiany założeń aktuarialnych na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 pp	- 1 pp
Program określonych świadczeń		
Stopa dyskontowa	(4 585)	5 504
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	932	(779)
Średni wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego dla ulgowej odpłatności za energię elektryczną	4 178	(3 572)

Zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	31.12.2017	31.12.2016
Odprawy emerytalne i rentowe	20,9	21,6
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	9,8	9,4
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	11,3	11,4

Inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody jubileuszowe

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość na początek okresu	4 413	5 537
Zmiany w okresie 12 miesięcy do końca okresu sprawozdawczego		
Koszty ujęte w zysku/stracie bieżącego okresu, w tym:	1 300	(891)
- koszty bieżącego zatrudnienia	646	764
- koszty przeszłego zatrudnienia	-	(806)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek korekty założeń ex-post	585	(408)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	6	(303)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(68)	(286)
- koszty odsetek	131	148
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłaconych świadczeń	(429)	(233)
Razem zmiany	871	(1 124)
Wartość na koniec okresu	5 284	4 413

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Rezerwa na zobowiązania i inne obciążenia

Rezerwa na zobowiązania i inne obciążenia w podziale na część długo- i krótkoterminową:

	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe	31	4 146
Krótkoterminowe	360 815	283 166
Razem	360 846	287 312

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadczenia pochodzenia	Razem
Stan na 31.12.2016 r.	9 220	6 872	271 220	287 312
Zwiększenie istniejących rezerw	440	101 299	228 596	330 335
Wykorzystanie rezerw	(16)	(561)	(238 389)	(238 966)
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	(6 710)	(11 125)	-	(17 835)
Stan na 31.12.2017 r.	2 934	96 485	261 427	360 846

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Imiennie tworzone są rezerwy na przewidywane straty związane z sądowym powództwem zgłoszonym przeciwko Spółce. Kwota na którą tworzona jest rezerwa stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypetnienia roszczenia. Koszt ich utworzenia ujmowany jest w pozostałych kosztach operacyjnych. Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązania warunkowe z tego tytułu zostały przedstawione w nocie 34.

Rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów dotyczą roszczeń osób władających nieruchomościami, co do których Spółka nie miała tytułu prawnego do korzystania. Roszczenia te dotyczą w większości przypadków żądania wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, ustanowienia czynszu dzierżawnego lub w pojedynczych przypadkach żądań związanych ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego).

Na 31 grudnia 2017 r. znacząca większość zgłoszonych roszczeń została skierowana na drogę sądową. Spółka tworzy rezerwę z tego tytułu zarówno na roszczenia skierowane na drogę sądową, jak i na roszczenia przedsądowe.

Rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów na roszczenia przedsądowe prezentowane są w całości jako zobowiązania długoterminowe.

Rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów na roszczenia skierowane na drogę sądową, rezerwy na inne roszczenia, jak i rezerwy na świadczenia pochodzenia wykazywane są w całości jako zobowiązania krótkoterminowe.

W 2017 r. Spółka utworzyła rezerwę na poziomie 85 684 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez Enea S.A. umów na zakup świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł.

23. Przychody ze sprzedaży netto

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	5 514 891	5 240 269
Przychody ze sprzedaży gazu	118 240	176 565
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	-	2
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	4 698	4 027
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	1 751	489
Razem	5 639 580	5 421 352

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Koszty według rodzaju

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Amortyzacja	(2 635)	(3 459)
Koszty świadczeń pracowniczych	(53 544)	(55 751)
- wynagrodzenia	(41 810)	(46 686)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(11 734)	(9 065)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(2 154)	(2 416)
- zużycie materiałów i energii	(2 154)	(2 416)
Usługi obce	(1 771 861)	(1 661 257)
- usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(1 592 446)	(1 498 807)
- inne usługi obce	(179 415)	(162 450)
Podatki i opłaty	(3 272)	(3 103)
Wartość zakupionej energii i gazu	(3 582 160)	(3 577 904)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i marketingu oraz koszty ogólnego zarządu	(5 415 626)	(5 303 890)

25. Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Koszty wynagrodzeń	(41 810)	(46 686)
- bieżące wynagrodzenia	(41 648)	(46 222)
- nagrody jubileuszowe	(740)	1 039
- odprawy emerytalne	(59)	(223)
- inne	637	(1 280)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(11 734)	(9 065)
- ZUS	(6 632)	(5 944)
- odpis na ZFŚS	(1 370)	(894)
- inne świadczenia społeczne	(3 732)	(2 227)
	(53 544)	(55 751)

Gwarancje zatrudnienia

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Spółką a związkami zawodowymi przyznano określone gwarancje zatrudnienia dla pracowników zatrudnionych w Spółce przed dniem 29 czerwca 2007 r., które wygasają 31 grudnia 2018 r.

Ponadto, obowiązywanie postanowień powyższego porozumienia przedłużono w stosunku do pracowników, którym w chwili wygaśnięcia gwarancji będzie brakować nie więcej niż cztery lata do spełnienia przesłanek uprawniających ich do nabycia prawa do emerytury. Oznacza to, że pracodawca w przypadku niedotrzymania gwarancji nie może wypowiedzieć umowy o pracę bez konieczności wypłaty dodatkowej odprawy pracownikowi, któremu w momencie upływu gwarancji zatrudnienia brakuje nie więcej niż cztery lata do osiągnięcia wieku emerytalnego.

Gwarancje zatrudnienia oznaczają, że w razie rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę Enea S.A. będzie zobowiązana do zapłaty na rzecz pracownika kwoty stanowiącej iloczyn wynagrodzenia miesięcznego oraz okresu pozostającego do końca obowiązywania gwarancji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

26. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Rozwiązanie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	6 726	8 626
Rozwiązanie pozostałych rezerw	4 880	9 579
Odszkodowania, kary, grzywny	1 967	2 020
Zwrot kosztów niewykorzystanych emisji obligacji	12 260	-
Inne pozostałe przychody operacyjne	8 986	7 472
Razem	34 819	27 697

Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Utworzenie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	(440)	(685)
Utworzenie pozostałych rezerw	(94 493)	(6 163)
Odpis aktualizujący wartość należności	(8 731)	(3 367)
Odpisanie należności nieściągalnych	(15 326)	(9 939)
Koszty postępowań sądowych	(5 155)	(3 305)
Koszty związków zawodowych	(75)	(59)
Inne pozostałe koszty operacyjne	(16 644)	(13 355)
Razem	(140 864)	(36 873)

27. Przychody finansowe

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	190 175	181 417
- rachunki i lokaty bankowe	16 041	22 937
- obligacje	163 169	147 849
- pozostałe pożyczki i należności	10 965	10 631
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	27 754	7 052
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	879 270	-
Inne przychody finansowe	228	1 690
Razem	1 097 427	190 159

28. Koszty finansowe

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Koszty odsetek	(179 449)	(152 080)
- od kredytów bankowych	(41 849)	(35 614)
- od obligacji	(134 155)	(112 112)
- od leasingu	(22)	(8)
- inne odsetki	(3 423)	(4 346)
Koszt dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(1 570)	(1 547)
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	(14 187)	(4 556)
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	-	(42 000)
Strata na sprzedaży udziałów w jednostkach zależnych	-	-
Inne koszty finansowe	(31)	(48)
Razem	(195 237)	(200 231)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

29. Podatek dochodowy

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Podatek bieżący	(36 721)	(19 651)
Podatek odroczony	15 441	(7 193)
Razem	(21 280)	(26 844)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Spółki różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując nominalną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysku Spółki:

	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	1 834 604	647 087
Podatek wyliczony według stawki 19%	(348 575)	(122 947)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe) według stawki 19%	173 294	(8 183)
Dywidendy otrzymane według stawki 19%	154 001	104 286
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(21 280)	(26 844)

30. Dywidenda

Decyzję o wypłacie dywidendy za bieżący rok obrotowy podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w 2018 r. Zarząd Enea S.A. jest na etapie analizy możliwości wypłaty dywidendy za 2017 r. i na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego decyzja co do podziału zysku za 2017 r. nie została jeszcze podjęta. Zarząd Enea S.A. przedstawi rekomendację odnośnie podziału zysku za 2017 r. na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2018 r.

26 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Enea S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., zgodnie z którą na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 110 361 tys. zł. Dywidenda na jedną akcję wyniosła 0,25 zł. Do dnia bilansowego dywidenda została wypłacona akcjonariuszom.

Za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Spółka nie wypłaciła dywidendy w związku z osiągniętą stratą. 27 czerwca 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Enea S.A. podjęło uchwałę nr 7 w sprawie pokrycia straty netto w kwocie 1 116 888 tys. zł za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. z zysków zatrzymanych.

31. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Spółka zawiera transakcje z następującymi podmiotami powiązanymi:

1. Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Enea

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wartość zakupu, w tym:	4 748 794	4 299 684
zakupy inwestycyjne	427	-
zakupy materiałów	565	589
zakupy usług	1 685 024	1 563 787
pozostałe (w tym energia i gaz)	3 062 778	2 735 308

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartość sprzedaży, w tym:	325 049	268 006
sprzedaż energii	288 702	239 178
sprzedaż usług	2 107	1 777
pozostała	34 240	27 051
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	173 752	152 613
od obligacji	173 587	152 410
od pożyczek	165	203
Przychody z tytułu dywidend	810 534	548 874
	31.12.2017	31.12.2016
Należności	60 721	201 837
Zobowiązania	1 253 001	672 334
Aktywa finansowe – obligacje	6 938 275	5 623 113
Udzielone pożyczki	168 117	135 589

W ramach transakcji dokonywanych wewnątrz Podatkowej Grupy Kapitałowej (PGK) regulacje dotyczące stosowania zasad rynkowych zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie obowiązują.

2. Transakcje zawarte pomiędzy Spółką a Członkami Władz Spółki, które podzielić należy na dwie kategorie:

- wynikające z powołań na Członków Rad Nadzorczych,
- wynikające z innych umów o charakterze cywilno – prawnym.

W zakresie pierwszej z wymienionych kategorii kwotę transakcji zobrazowano w poniższej tabeli:

Tytuł	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	01.01.2017	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2016
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych	4 928	12 578	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	826	484
RAZEM	4 928	12 578	826	484

Na 31 grudnia 2017 r. zobowiązania z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych wobec członków Zarządu wynoszą 159 tys. zł. Rezerwa na premię dla Zarządu na 31 grudnia 2017 r. wynosi 1 755 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 3 082 tys. zł), kwoty rezerw nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

W wynagrodzeniu z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych w roku 2017 uwzględniono premię za 2016 r. w wysokości 1 749 tys. zł (w 2016 r. premię za 2015 r. w wysokości 2 653 tys. zł) oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Transakcje dotyczące pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Organ	Stan na dzień	Udzielono od dnia	Spląty do dnia	Stan na dzień
	01.01.2017	01.01.2017	31.12.2017	31.12.2017
Rada Nadzorcza	16	-	(5)	11
RAZEM	16	-	(5)	11

Organ	Stan na dzień	Udzielono od dnia	Spląty do dnia	Stan na dzień
	01.01.2016	01.01.2016	31.12.2016	31.12.2016
Rada Nadzorcza	27	-	(11)	16
RAZEM	27	-	(11)	16

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno – prawnych zawartych pomiędzy Spółką a Członkami Władz Spółki dotyczą wyłącznie wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych przez Członków Zarządu Spółki.

3. Transakcje z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

Enea S.A. zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy energii elektrycznej oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, które realizowane są od spółek zależnych od Skarbu Państwa oraz
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej i pozostałych powiązanych z tym opłat, którą Spółka realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa, dlatego wykazane w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym obroty i salda transakcji z jednostkami powiązanimi nie zawierają danych dotyczących transakcji z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

Wśród podmiotów będących spółkami zależnymi od Skarbu Państwa zdecydowanie największym kontrahentem - odbiorcą Enea S.A. jest KGHM Polska Miedź S.A., wartość sprzedaży netto w roku 2017 była na poziomie 121 912 tys. zł (w roku 2016 Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., wartość sprzedaży netto na poziomie 66 527 tys. zł), największym kontrahentem – dostawcą jest: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wartość zakupów netto w roku 2017 była na poziomie 108 431 tys. zł (w 2016 r. na poziomie 353 113 tys. zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

32. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych

Przedmiotem prowadzonej przez Enea S.A. działalności jest przede wszystkim sprzedaż energii elektrycznej i gazu ziemnego.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, za koncesjonowanie, regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych i zatwierdzanie taryf odpowiada Prezes URE, który w drodze decyzji administracyjnej zatwierdza ceny energii oraz stawki opłat oraz zasady ich stosowania określone w Taryfie. Enea S.A. otrzymała 5 października 2007 r. decyzję o przedłużeniu do 31 grudnia 2025 r. koncesji na obrót energią elektryczną. Z kolei 12 września 2013 r. Enea S.A. uzyskała od Prezesa URE koncesję na obrót paliwami gazowymi ważną do 31 grudnia 2030 r.

Obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzania podlegają taryfy dla energii elektrycznej obejmujące działalność nieuznaną przez Prezesa URE za prowadzoną w warunkach konkurencji (w odniesieniu do której Prezes URE nie wydał decyzji zwalniającej z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzania).

Aktualnie obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia podlegają również taryfy dla gazu ziemnego dla odbiorców z gospodarstw domowych. Zgodnie z harmonogramem zwolnienia z przedkładania do zatwierdzania Prezesowi URE taryf gazowych, który został określony w ustawie - Prawo energetyczne, od 1 stycznia 2017 r. zwolniona jest z taryfowania sprzedaż w punkcie wirtualnym, sprężonym gazem ziemnym CNG i skroplonym gazem ziemnym LNG oraz w trybie przetargów, aukcji i zamówień publicznych. Od października 2017 r. uwolnione zostały ceny dla pozostałych odbiorców końcowych, poza odbiorcami w gospodarstwach domowych. Ceny gazu dla tych odbiorców zostaną uwolnione od 1 stycznia 2024 r.

W roku 2017 Enea stosowała zatwierdzone przez Prezesa URE taryfy:

- taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G, niekorzystających z prawa wyboru sprzedawcy obowiązującą od 1 stycznia 2017 r.
- taryfy dla gazu ziemnego wysokometanowego obowiązującą od 20 listopada 2015 r. oraz taryfę dla gazu ziemnego wysokometanowego obowiązującą od 1 marca 2017 r.

33. Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego

Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntu (według opłat z 2017 r.) dotyczą czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów o korzystanie z gruntów, który wynosi od 40 do 99 lat. Umowy takie ujmowane są jako leasing operacyjny, gdzie Enea S.A. jest leasingobiorcą.

	31.12.2017	31.12.2016
Poniżej jednego roku	5 850	5 577
Od jednego do pięciu lat	17 511	20 634
Powyżej pięciu lat	59 039	62 646
Razem	82 400	88 857

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

34.1. Poręczenia i gwarancje

4 sierpnia 2016 r. Enea S.A. jako Poręczyciel zawarła umowę poręczenia z Polenergia Obrót S.A. Przedmiotem umowy jest poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Enea Trading Sp. z o.o. do maksymalnej kwoty 5 000 tys. zł z tytułu transakcji dotyczących handlu hurtowego energią elektryczną oraz prawami majątkowymi.

19 października 2016 r. Enea S.A. jako Poręczyciel zawarła umowę poręczenia z Shell Energy Europe Limited. Przedmiotem umowy jest poręczenie za przyszłe zobowiązania spółki zależnej Enea Trading Sp. z o.o. do maksymalnej kwoty 3 500 tys. EUR.

8 listopada 2016 r. Enea S.A. jako Poręczyciel zawarła umowę poręczenia z Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Przedmiotem umowy jest poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Enea Trading Sp. z o.o. do maksymalnej kwoty 4 000 tys. zł z tytułu transakcji dotyczących gazu ziemnego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

L.p.	Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
1.	Enea Trading Sp. z o.o.	14 598 tys. zł (3 500 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30-11-2018	spółka zależna
2.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	50 000 tys. zł	zabezpieczenie zapłaty ceny sprzedaży udziałów jednostki zależnej przez Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	czas ważności oferty kupna 16.09.2018	spółka zależna
3.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	11 806 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez MEC Piła Sp. z o.o.	30-06-2020	spółka zależna
4.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec EDF Trading Limited	30-10-2020	spółka zależna
5.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec ČEZ a.s.	10-08-2018	spółka zależna
6.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec PAK zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	25-10-2018	spółka zależna
7.	Enea Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Elektrowni Pątnów II Sp. z o.o.	25-10-2018	spółka zależna
8.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	26-10-2018	spółka zależna
9.	Enea Trading Sp. z o.o.	4 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	01-01-2018	spółka zależna
10.	Enea Trading Sp. z o.o.	5 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30-06-2019	spółka zależna

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2016 r.

L.p.	Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
1.	Enea Trading Sp. z o.o.	15 484 tys. zł (3 500 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30-11-2018	spółka zależna
2.	Enea Trading Sp. z o.o.	50 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez Enea Trading w związku z członkostwem w GIR	01-08-2017	spółka zależna
3.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	50 000 tys. zł	zabezpieczenie zapłaty ceny sprzedaży udziałów jednostki zależnej przez Enea Wytwarzanie Sp z o.o.	czas ważności oferty kupna	spółka zależna
4.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	11 806 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez MEC Piła Sp. z o.o.	30-06-2020	spółka zależna
5.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec EDF Trading Limited	30-10-2017	spółka zależna
6.	Enea Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec ČEZ a.s.	10-08-2018	spółka zależna
7.	Enea Trading Sp. z o.o.	24 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec PAK zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	26-10-2018	spółka zależna
8.	Enea Trading Sp. z o.o.	8 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Elektrowni Pątnów II Sp. z o.o.	26-10-2018	spółka zależna
9.	Enea Trading Sp. z o.o.	20 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	27-10-2018	spółka zależna
10.	Enea Trading Sp. z o.o.	4 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. w Płocku	01-01-2018	spółka zależna
11.	Enea Trading Sp. z o.o.	5 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań Enea Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30-06-2019	spółka zależna

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 31 grudnia 2017 r. istotne gwarancje bankowe wystawione na zlecenie Enea S.A. w ramach umowy zawartej z Bankiem BZ WBK S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
29.06.2015	31.05.2018	Enea Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	BZ WBK S.A.	40 000
20.12.2017	11.08.2018	Enea Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	BZ WBK S.A.	30 000
12.06.2015	31.05.2018	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	BZ WBK S.A.	25 000
07.07.2017	11.08.2018	Enea Elektrownia Połaniec	Polskie Siecie Elektroenergetyczne	BZ WBK S.A.	15 000
01.01.2016	11.08.2018	Enea S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	1 662
21.12.2016	30.01.2018	Enea S.A.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie	BZ WBK S.A.	1 325
12.12.2017	11.08.2018	Enea Logistyka Sp. z o.o.	Enea Operator Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	1 080
Suma					114 067

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2016 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
29.06.2015	31.05.2018	Enea Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	BZ WBK S.A.	10 000
12.06.2015	31.05.2018	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	BZ WBK S.A.	4 000
01.01.2016	11.08.2018	Enea S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	1 662
21.12.2016	30.01.2018	Enea S.A.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie	BZ WBK S.A.	1 325
Suma					16 987

Wartość pozostałych gwarancji udzielonych przez Enea S.A. na 31 grudnia 2017 r. wynosiła 3 640 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 3 733 tys. zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Spółki

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa Enea S.A. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej oraz dochodzenia należności z innych tytułów: nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączeń do sieci i innych usług specjalistycznych wykonywanych przez Spółkę.

Na 31 grudnia 2017 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 12 262 spraw z powództwa Spółki na łączną kwotę 56 345 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. toczyło się 12 350 spraw o łącznej wartości 55 196 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Spółki.

Postępowania przeciwko Spółce

Postępowania przeciwko Spółce wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, ustalenie, czy miał miejsce nielegalny pobór energii, odszkodowania za korzystanie przez Spółkę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne oraz roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 34.5). Za szczególnie istotne Spółka uznaje powództwa dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości niebędących własnością Spółki (nota 22, nota 34.3).

Na 31 grudnia 2017 roku przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 167 spraw przeciwko Spółce na łączną kwotę 394 612 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2016 r. toczyło się 190 spraw o łącznej wartości 54 218 tys. zł).

34.3. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Enea S.A.

Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Spółkę (obecnie wykorzystywanych przez Enea Operator Sp. z o.o.) wynika z faktu, że Spółka nie dla wszystkich obiektów posiadała tytuł prawny do korzystania z gruntów, na których są usytuowane sieci przesyłowe oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Spółka może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, które miało miejsce w latach ubiegłych do momentu wyodrębnienia Enea Operator Sp. z o.o.

Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości należących do Spółki, a wykorzystywane przez Enea Operator Sp. z o.o. w celu posadowienia infrastruktury sieciowej powoduje zagrożenie związane z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego).

Spółka utworzyła rezerwę na wszystkie zgłoszone do Spółki roszczenia właścicieli nieruchomości, przy których znajdują się sieci przesyłowe i urządzenia z nimi związane uwzględniając najbardziej właściwy, w ocenie Zarządu szacunek nakładów niezbędnych do uregulowania roszczenia dotyczącego okresu do momentu wydzielenia operatora

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

systemu dystrybucyjnego (OSD) tj. do 1 lipca 2007 r. Od momentu wydzielenia OSD roszczenia kierowane są również do Enea Operator Sp. z o.o. do którego obecnie należą sieci przesyłowe i związane z nimi urządzenia.

34.4. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. Enea S.A. wystąpiła z zażwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zażwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
FITEN S.A.	207
Razem	27 801

Przedmiotem zażwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 r. Zażwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez Enea S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, Enea S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- FITEN S.A. - pozew z 24 listopada 2015 r.,
- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W sprawie przeciwko FITEN S.A. Enea S.A. wniosła Skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W pozostałych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów.

34.5. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

W związku ze sporem dotyczącym cen w umowach długoterminowych na zakup praw majątkowych z OZE przed sądem toczy się 6 postępowań o zapłatę tytułem wynagrodzenia. Enea S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec Enea S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą Enea S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona Enea S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną. Ponadto, przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczą się trzy sprawy o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia/odstąpienia przez Enea S.A. od umów sprzedaży praw majątkowych, które zostało dokonane 28 października 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

28 października 2016 r. Enea S.A. złożyła oświadczenia w zależności od umowy: o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) (Umowy).

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł ("Kontrahenci"):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- in.ventus Sp. z o.o. EW Śniatowo sp.k. z siedzibą w Poznaniu;
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz
 - projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw,

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia umów. Spadek

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części umów stanowi podstawę do wyliczania ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową.

Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 85 684 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych umów, w odniesieniu do przedstawionych do 31 grudnia 2017 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów, rezerwa jest prezentowana w nocie 22.

35. Zatrudnienie w Enea S.A.

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku 2017 i 2016 kształtowało się w następujący sposób:

	31.12.2017	31.12.2016
Stanowiska nierobotnicze	352	281
Razem	352	281

Dane zawarte w tabeli przedstawiają zatrudnienie w etatach.

36. Podatkowa grupa kapitałowa

18 września 2013 r. Spółka zawarła umowę podatkowej grupy kapitałowej, na okres 3 lat począwszy od 2014 r. wiążącą 9 spółek Grupy Kapitałowej Enea: Enea S.A., Enea Operator Sp. z o.o., Enea Wytwarzanie Sp. z o.o., Enea Centrum Sp. z o.o., Enea Oświetlenie Sp. z o.o., Enea Trading Sp. z o.o., Enea Serwis Sp. z o.o., Enea Pomiary Sp. z o.o. oraz Enea Logistyka Sp. z o.o. Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest Enea S.A.

20 września 2016 r. Spółka zawarła umowę podatkowej grupy kapitałowej, na okres 3 kolejnych lat począwszy od 2017 r. wiążącą 9 spółek Grupy Kapitałowej Enea: Enea S.A., Enea Operator Sp. z o.o., Enea Wytwarzanie Sp. z o.o., Enea Centrum Sp. z o.o., Enea Oświetlenie Sp. z o.o., Enea Trading Sp. z o.o., Enea Serwis Sp. z o.o., Enea Pomiary Sp. z o.o. oraz Enea Logistyka Sp. z o.o. Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest Enea S.A.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT), co oznacza, że spółki wchodzące w skład podatkowej grupy kapitałowej tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje podatkowa grupa kapitałowa jako całość.

Przedmiotem opodatkowania jest dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa podatkowej grupy kapitałowej istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową jest odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od nieruchomości a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 95%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 3% (liczonego dla całej podatkowej grupy kapitałowej) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza podatkowej grupy kapitałowej wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

37. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM, PGE, TAURON i Enea zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ 1. KGHM, PGE, TAURON oraz Enea nabyły od PGE po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1. Enea zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł.

21 grudnia 2016 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1, na którym Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy Spółki o ok. 35 mln zł, poprzez utworzenie 248 220 nowych udziałów o wartości nominalnej 141 zł każdy, objąć nowo utworzone udziały i pokryć je wkładami pieniężnymi. Zgodnie z decyzją NZW Enea objęła udziały o łącznej wartości nominalnej ok. 3,5 mln zł i pokryła je wkładem pieniężnym w wysokości ok. 3,5 mln zł.

Zgodnie z Umową Wspólników, zaangażowanie finansowe Enea S.A. w okresie Fazy Wstępnej nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł i ma polegać na wnoszeniu wkładów, do wysokości tej kwoty, na podwyższony kapitał zakładowy PGE EJ 1 Sp. z o.o.

Enea S.A. jako wspólnik zobowiązana jest głosować za podwyższeniami kapitału zakładowego PGE EJ 1 mającymi na celu pozyskanie środków wymaganych do realizacji inwestycji oraz obejmować udziały w podwyższonym kapitale, w wysokości wynikającej z procentu posiadanych udziałów (10%) i pokrywać udziały wkładami pieniężnymi zgodnie z odpowiednimi uchwałami.

W trakcie trwania roku 2017 nie miały miejsca podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. W celu zapewnienia PGE EJ 1 środków finansowych na bieżącą działalność, Wspólnicy udzielili Spółce pożyczki. Wysokość udzielonej przez Enea S.A. pożyczki wynosiła ok. 2,9 mln zł.

Na mocy Umowy Wspólników Enea S.A. jest zaangażowana w finansowanie działalności PGE EJ1 zgodnie z przyjętym harmonogramem finansowania.

Umowy planowane do zawarcia przez PGE EJ 1 Sp. z o.o. związane są z realizacją celu, dla którego została powołana Spółka, a którym jest przygotowanie procesu inwestycyjnego, budowa, eksploatacja oraz likwidacja po zakończeniu komercyjnej eksploatacji elektrowni jądrowej o mocy około 3.000 MW w Polsce. Z uwagi na specyfikę obszaru działalności podstawowej spółki oraz fazy początkowej projektu koszty działalności operacyjnej oraz nakłady inwestycyjne nie mogą być zrównoważone przychodami, które osiągnęte będą po zakończeniu inwestycji.

Ograniczenie ekspozycji Enea na ryzyko w związku z udziałem w PGE EJ 1 Sp. z o.o. realizowane jest również poprzez zapisy Umowy Spółki PGE EJ 1. Zgodnie z ww. Umową, Zarząd PGE EJ 1 obowiązany jest uzyskać zgodę Rady Nadzorczej m.in. przed rozporządzeniem prawem lub zaciągnięciem zobowiązania o każdorazowej wartości przekraczającej 1 000 tys. zł a nieprzekraczającej 40 000 tys. zł (par. 17. ust. 2 pkt. 1), z dodatkowymi zastrzeżeniami zawartymi w Umowie Spółki. Natomiast do kompetencji Zgromadzenia Wspólników należy m.in. udzielanie zgody na rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przez spółkę o każdorazowej wartości przekraczającej 40 000 tys. zł (par. 25. ust. 4. pkt. 2), z dodatkowymi zastrzeżeniami zawartymi w Umowie Spółki.

Stronami udzielającymi wsparcia finansowego PGE EJ 1 z tytułu prowadzonej działalności są obecnie wszyscy Wspólnicy Spółki – PGE S.A., KGHM S.A., TAURON S.A. i Enea S.A., posiadający odpowiednio 70%, 10%, 10%, 10% udziałów w kapitale zakładowym spółki.

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na 31 grudnia 2017 r. i na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego Enea S.A. posiada 220 467 udziałów w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej wynoszącej ok. 31 085 tys. zł, stanowiących 10 % ogólnej liczby udziałów/głosów. Zgodnie z art. 5.3.7 Umowy Wspólników, uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego na Etapie Rozwoju będą przewidywały dojście do skutku podwyższenia kapitału jedynie w przypadku objęcia i opłacenia Udziałów w podwyższonym kapitale przez wszystkich Wspólników proporcjonalnie do posiadanych przez nich Udziałów, o ile Strony nie uzgodnią inaczej. W świetle powyższego, bez zgody Enea S.A., jej udział w kapitale zakładowym spółki nie ulegnie zmianie.

38. Nabycie akcji Polimex–Mostostal S.A.

18 stycznia 2017 r. Spółka zawarła z Energa S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PGNiG Technologie S.A. (Inwestorzy) oraz z Polimex umowę inwestycyjną, na mocy której Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji w Polimex. Inwestycja polegała na objęciu przez Inwestorów łącznie 150 mln akcji wyemitowanych przez Polimex. Spółka zobowiązała się do objęcia 37,5 mln akcji nowej emisji za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Umowa została zawarta pod warunkami zawieszającymi szczegółowo opisanymi w raporcie bieżącym 2/2017. Wraz z ww. umową zostały zawarte umowy doprecyzowujące zasady współpracy oraz wzajemne prawa i obowiązki Inwestorów przy realizacji ww. inwestycji, jak również dodatkowe umowy dotyczące realizacji inwestycji, które zostały zawarte z wierzycielami oraz dotychczasowymi akcjonariuszami Polimex.

20 stycznia 2017 r., w związku ze ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa powyżej, Spółka przyjęła złożoną przez zarząd Polimex ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37,5 mln akcji, po cenie emisyjnej wynoszącej 2 zł za jedną akcję tj. za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Dodatkowo w wykonaniu jednej ze wskazanych powyżej umów dodatkowych, 20 stycznia 2017 r. Spółka nabyła 1,5 mln akcji Polimex od jej dotychczasowego akcjonariusza. Cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 80,6 mln zł, koszty związane z nabyciem akcji wyniosły ok. 1 mln zł. Enea S.A. objęła 16,48% udziałów w kapitale zakładowym spółki.

21 marca 2017 r. Inwestorzy ogłosili wezwanie do zapisywania się na akcje Polimex w związku z przekroczeniem (jako strony porozumienia) progu 33 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie miało charakter następczy, a Inwestorzy zamierzali nabyć w wezwaniu akcje w liczbie stanowiącej nadwyżkę ponad liczbę akcji aktualnie posiadanych przez Inwestorów (tj. łącznie 65,93% ogólnej liczby głosów Polimex) i zapewniającej osiągnięcie nie więcej niż 66% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. W związku z wezwaniem każdy z Inwestorów (w tym Enea) zamierza uzyskać nie więcej niż, w przybliżeniu, 0,018 proc. ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie zostało rozliczone 28 kwietnia 2017 r. i w jego wyniku każdy z Inwestorów nabył 24 akcje Polimex. Aktualnie Spółka posiada 39 000 024 akcje Polimex, stanowiących 16,48% udziału w kapitale zakładowym Polimex. Wspólnie Inwestorzy posiadają 156 000 097 akcji, stanowiących 65,9% udziału w kapitale zakładowym Polimex.

Zgodnie z Umową Inwestycyjną Polimex podejmował w roku 2017 działania mające na celu dopuszczenie do obrotu na GPW akcji serii T nabytych przez Inwestorów. 20 października 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny Polimex sporządzony w związku z emisją 150 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii T.

31 października Zarząd GPW postanowił dopuścić akcje serii T do obrotu giełdowego na rynku podstawowym GPW z dniem 3 listopada 2017 r. pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) do dnia 3 listopada 2017 r. rejestracji tych akcji.

2 listopada 2017 r. Dział Operacyjny KDPW wydał komunikat, w którym poinformował o rejestracji 150 000 000 akcji serii T Spółki w dniu 3 listopada 2017 r., pod kodem PLMSTSD00019.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

39. Nabywanie akcji ENGIE Energia Polska S.A. (obecnie Enea Elektrownia Połaniec S.A.)

30 września 2016 r. Enea S.A. złożyła ofertę na zakup 100% akcji ENGIE Energia Polska S.A. Oferta została złożona w sposób określony w procesie, zainicjowanym przez ENGIE, właściciela 100% akcji ENGIE Energia Polska.

2 grudnia 2016 r. Spółka uzyskała wyłączność na dalsze prowadzenie negocjacji na zakup 100% akcji spółki ENGIE Energia Polska S.A.

23 grudnia 2016 r. Spółka podpisała z ENGIE International Holdings B.V. umowę warunkową sprzedaży 100% akcji spółki ENGIE Energia Polska S.A. (Umowa), a pośrednio również 100% udziałów w ENGIE Bioenergia Sp. z o.o.

Zamknięcie transakcji uzależnione było od spełnienia następujących istotnych warunków zawieszających:

- uzyskania zgody Ministra Energii, zgodnie z Ustawą o kontroli niektórych inwestycji,
- uzyskania zgody Prezesa UOKiK na koncentrację,
- zrzeczenie się prawa pierwokupu przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych, oraz
- przeprowadzenie konwersji długu ENGIE Energia Polska S.A. wobec podmiotów z grupy ENGIE na kapitał w ENGIE Energia Polska S.A.

28 lutego 2017 r. Spółka powzięła informację o spełnieniu się ostatniego z ww. warunków co oznacza, że wszystkie warunki zawieszające zostały spełnione.

2 marca 2017 r. Spółka otrzymała od ENGIE International Holdings B.V. wycenienie wstępnej ceny sprzedaży 100% akcji ENGIE Energia Polska SA na poziomie 1 264 159 355 zł.

14 marca 2017 r. Enea S.A. nabyła 100% akcji ENGIE Energia Polska S.A., to jest 7 135 000 akcji, uprawniające do takiej samej liczby głosów za wstępną cenę 1 264 159 355 zł.

Transakcja ta wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r. zatwierdzoną we wrześniu 2016 r. Dzięki tej transakcji Spółka zwiększyła udział w krajowej produkcji prądu.

40. Podpisanie Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka S.A. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka S.A.

19 września 2016 r. Enea S.A. podpisała z Energa S.A. List Intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka (Inwestycja, Ostrołęka C).

Intencją Stron jest wspólne wypracowanie efektywnego modelu biznesowego Ostrołęki C, weryfikacja jej dokumentacji projektowej oraz optymalizacja parametrów technicznych i ekonomicznych nowego bloku. Współpraca obejmuje także przeprowadzenie postępowania przetargowego dla wyłonienia generalnego wykonawcy Inwestycji.

W zgodnej opinii Stron realizacja Inwestycji wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejne stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

8 grudnia 2016 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy jest przygotowanie, budowa i eksploatacja bloku energetycznego, o którym mowa powyżej. Zgodnie z podpisaną Umową przebieg współpracy, co do zasady będzie zorganizowany w ramach trzech etapów: Etap Rozwoju - do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy; Etap Budowy - do czasu oddania Ostrołęki C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji - komercyjna eksploatacja Ostrołęki C. Po zakończeniu

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Etapu Rozwoju, Enea S.A. jest zobowiązana do uczestnictwa w Etapie Budowy przy założeniu, że spełniony jest warunek rentowności Projektu, a finansowanie Projektu nie naruszy kowenantów bankowych Spółki. Szacuje się, że łączne nakłady inwestycyjne Enea S.A. do zakończenia Etapu Rozwoju wyniosą ok. 128 mln zł. Do realizacji Inwestycji Energa S.A. zbędzie akcje spółki Elektrownia Ostrołęka S.A., stanowiące 50% w kapitale zakładowym na rzecz Enea S.A., w kwocie ok. 101 mln zł. Warunkiem zawieszającym wejście w życie Umowy Inwestycyjnej było uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu akcji spółki celowej do realizacji Projektu. Warunek ten został spełniony 11 stycznia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45 proc. pracującego na parametrach nadkrytycznych pary. Elektrownia Ostrołęka S.A. przy realizacji określonych założeń (w tym przy odpowiednim udziale Enea S.A., Energa S.A. oraz ewentualnych Inwestorów Finansowych) i zakładając wprowadzenie Rynku Mocy lub innych mechanizmów wsparcia, będzie w stanie podjąć się kompleksowej realizacji Projektu.

1 lutego 2017 r. Enea S.A. zawarła z ENERGA S.A. Umowę Nabycia 24 980 926 Akcji Elektrowni Ostrołęka S.A. za łączną wartość 24 mln zł, obejmując tym samym 11,89% w kapitale zakładowym Spółki.

Na mocy powyższych umów ENERGA S.A. i Enea S.A. objęły wspólną kontrolę nad spółką Elektrownia Ostrołęka S.A., z siedzibą w Ostrołęce, której celem działalności jest budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego. Obie strony będą posiadały po 50% akcji Elektrowni Ostrołęka S.A., oraz taką samą liczbę głosów na Walnym Zgromadzeniu. W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej będzie wchodziła taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań będą wymagały jednomyślnej zgody obu akcjonariuszy, którzy mają prawo do aktywów netto Elektrowni Ostrołęka S.A. Biorąc powyższe pod uwagę inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

Elektrownia Ostrołęka S.A. jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

13 kwietnia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 210 100 tys. zł do kwoty 229 100 tys. zł poprzez emisję nowych akcji. W subskrypcji prywatnej Enea S.A. objęła 9 500 000 akcji w zamian za wkład pieniężny, który został wniesiony 28 kwietnia 2017 r. Po objęciu akcji nowej emisji Enea zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym Elektrowni Ostrołęka S.A. do 15,1%. 27 czerwca 2017 r. Enea S.A. zawarła z Energa S.A. Umowę Nabycia 20 017 269 akcji Elektrowni Ostrołęka S.A., za łączną wartość ok. 19,2 mln zł, zwiększając swój udział w kapitale zakładowym Elektrowni Ostrołęka S.A. do 23,79%. W celu zapewnienia spółce odpowiednich środków finansowych, ENERGA S.A. i Enea S.A. na podstawie umowy z 23 listopada 2017 r. udzieliły spółce pożyczki w kwocie po 10 mln zł każdy z Akcjonariuszy.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęło 23 listopada 2017 r. uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka S.A. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

41. Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej S.A.

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy S.A., w lipcu 2016 r. Enea S.A. rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej Inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

28 października 2016 r. Enea S.A. podpisała z Węglokoks S.A. i Towarzystwem Finansowym Silesia Sp. z o.o. (Inwestorzy) list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy S.A. lub aktywa KHW.

W związku z zainteresowaniem Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG) nabyciem wybranych aktywów Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz rozpoczęciem procesu dokapitalizowania PGG, Enea S.A. przeprowadziła wraz z dotychczasowymi udziałowcami PGG niezbędne analizy przedstawionego przez PGG Biznes Planu i wyraziła zainteresowanie zaangażowaniem kapitałowym w Polskiej Grupie Górniczej S.A.

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza Enea S.A. wyraziła zgodę na przystąpienie Spółki do Polskiej Grupy Górniczej S.A. i objęcie przez nią nowych udziałów w kapitale PGG o wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł.

31 marca 2017 r. Spółka zawarła:

- umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w PGG (Umowa Inwestycyjna),
- porozumienie dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG (Porozumienie Inwestorów).

Umowa Inwestycyjna

Stronami Umowy Inwestycyjnej są: Enea S.A., ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A., Węglokoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestorzy) oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewidywała, że PGG nabędzie wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło 1 kwietnia 2017 r.

Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia inwestycji i przystąpienia Spółki do PGG, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia stron z inwestycji w PGG.

W ramach dokapitalizowania PGG Enea S.A. zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł w trzech etapach:

- a) w ramach pierwszego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 150 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 150 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 4,39% udziału w kapitale zakładowym PGG. Pierwsze dokapitalizowanie nastąpiło w kwietniu 2017 r.
- b) w ramach drugiego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 60 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 60 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 5,81% udziału w kapitale zakładowym PGG. Drugie dokapitalizowanie nastąpiło w czerwcu 2017 r.
- c) w ramach trzeciego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 90 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 90 mln zł. Po rejestracji podwyższenia w KRS, Enea S.A. zwiększył swój udział w kapitale zakładowym do 7,66%. Trzecie dokapitalizowanie nastąpiło w styczniu 2018 r.

Umowa określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmioosobowej Radzie Nadzorczej.

Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej dla energetyki konwencjonalnej.

Porozumienie Inwestorów

31 marca 2017 r. Inwestorzy: ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz Enea S.A. zawarli Porozumienie, regulujące sposób uzgadniania wspólnego stanowiska Stron

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w zakresie decyzji dotyczących Spółki oraz sprawowania wspólnej kontroli nad Spółką. Porozumienie dla Enea S.A. zawarto pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na przejęcie wspólnej kontroli nad Spółką. Zgoda UOKiK, o której mowa w zdaniu powyższym, została wydana 22 grudnia 2017 r.

Jednocześnie, 31 marca 2017 r. został rozwiązany list intencyjny podpisany 16 października 2016 r. przez Enea S.A., Węglokoks S.A. i Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. dotyczący analizowanej wcześniej inwestycji kapitałowej w Katowicki Holding Węglowy S.A.

42. Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności

42.1. Ogólne zasady sporządzania informacji finansowej regulacyjnej

Spółka sporządza informację finansową regulacyjną zgodnie z następującymi zasadami:

Zasada przyczynowości

Wyodrębnienie składników aktywów i pasywów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem tych składników na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi. Wyodrębnienie przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z zasadą przyczyny powstawania przychodów i kosztów w ramach określonej działalności.

Zasada obiektywności i niedyskryminacji

Przypisanie aktywów i pasywów, przychodów i kosztów powinno być obiektywne i zmierzające do równego traktowania odbiorców.

Zasada stałości i porównywalności

Powinna istnieć stałość metod i zasad służących sporządzaniu informacji finansowej regulacyjnej z roku na rok. W przypadku zaistnienia istotnych zmian w zasadach sporządzania sprawozdań, szczegółowych metodach przyporządkowania lub zasadach rachunkowości, mających znaczny wpływ na raportowane informacje finansowe, dane porównawcze za rok poprzedzający, w części której ewentualne zmiany dotyczą, są odpowiednio korygowane w celu zapewnienia porównywalności.

Zasada przejrzystości i spójności

Stosowane metody sporządzania informacji finansowej regulacyjnej powinny być przejrzyste i spójne wewnętrznie oraz, tam gdzie ma to zastosowanie spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

42.2. Definicje rodzajów działalności

Spółka wyodrębniła następujące rodzaje działalności:

1. **Obrót paliwami gazowymi** - obrót paliwami gazowymi zakupionymi od zewnętrznych dostawców i dostarczonymi na rzecz odbiorców zewnętrznych;
2. **Pozostała działalność** - pozostała działalność, finansowanie wewnątrzgrupowe oraz działalność związana z zarządzaniem Grupą Kapitałową. Do pozostałej działalności Spółka zakwalifikowała również obrót energią elektryczną oraz obrót prawami majątkowymi.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

42.3. Zasady alokacji

Alokacja pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	Klucz alokacji
Rzeczowe aktywa trwałe	struktura kosztów amortyzacji
Użytkowanie wieczyste gruntów	struktura kosztów amortyzacji
Wartości niematerialne	struktura kosztów amortyzacji
Nieruchomości inwestycyjne	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	bezpośrednio do działalności pozostałej
Obligacje wewnątrzgrupowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	bezpośrednio do działalności pozostałej
Instrumenty pochodne	wyłączone z podziału
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe, w tym, - rozliczenia międzyokresowe, rozrachunki dot. ubezpieczeń majątkowych i pozostałe należności - rozrachunki z tytułu rozliczeń podatku dochodowego z innymi jednostkami wchodzącymi w skład podatkowej grupy kapitałowej	metoda szczegółowej identyfikacji bezpośrednio do działalności pozostałej wyłączone z podziału
Zapasy (świadczenia pochodzenia energii)	bezpośrednio do działalności pozostałej
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	EBITDA poszczególnych działalności lub przypisane bezpośrednio do działalności pozostałej
Kapitał własny	Wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe (instrumenty długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (umowy długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	struktura kosztów wynagrodzeń
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe, w tym: - pozostałe zobowiązania - zobowiązania z tytułu VAT	metoda szczegółowej identyfikacji struktura kosztów wynagrodzeń struktura należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług w ramach poszczególnych działalności
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inne zobowiązania finansowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	metoda szczegółowej identyfikacji

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Alokacja pozycji sprawozdania z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym przy użyciu MPK (Miejsc Powstawania Kosztów).

Koszty działalności podstawowej dotyczące obrotu: energią elektryczną i paliwami gazowymi obejmują MPK przypisane bezpośrednio do tych działalności oraz część kosztów ogólnego zarządu rozliczanych kluczem alokacji odpowiednim dla danego MPK. Koszty te następnie dzielone są kluczem wolumenu energii elektrycznej i gazu na działalność dotyczącą obrotu energią elektryczną (działalność pozostała) i obrotu paliwami gazowymi. Pozostała część kosztów działalności operacyjnej została zakwalifikowana do pozostałej działalności.

Poniższa tabela przedstawi alokację pozostałych pozycji sprawozdania z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów:

Pozycja sprawozdania z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów	Klucz alokacji
Przychody ze sprzedaży	metoda szczegółowej identyfikacji
Pozostałe przychody operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Pozostałe koszty operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	bezpośrednio do działalności pozostałej
Przychody finansowe, w tym: - odsetki od nieterminowo regulowanych należności za energię elektryczną - odsetki od instrumentów finansowych - pozostałe	bezpośrednio do działalności pozostałej bezpośrednio do działalności pozostałej struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Koszty finansowe, w tym: - odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych - pozostałe	wyłączone z podziału – dotyczy kapitału zaangażowanego metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Podatek dochodowy	wyłączony z podziału
Inne całkowite dochody	wyłączone z podziału

42.4. Eliminowanie subsydiowania skrośnego oraz zapewnienie równoprawnego traktowania odbiorców

Spółka, dążąc do równoprawnego traktowania odbiorców oraz eliminowania subsydiowania skrośnego pomiędzy prowadzonymi działalnościami, prowadzi ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie wymienionym w art. 44 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na 31 grudnia 2017 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Aktywa trwałe	512	18 972 207	96 246	19 068 965
Rzeczowe aktywa trwałe	417	25 488	-	25 905
Użytkowanie wieczyste gruntów	20	1 195	-	1 215
Wartości niematerialne	75	4 591	-	4 666
Nieruchomości inwestycyjne	-	14 855	-	14 855
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	-	11 945 473	-	11 945 473
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	66 693	66 693
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	39 307	-	39 307
Obligacje wewnątrzgrupowe	-	6 771 221	-	6 771 221
Aktywa fin. wyceniane w wartości godziwej przez wynik fin.	-	23 836	-	23 836
Instrumenty pochodne	-	-	29 553	29 553
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	146 241	-	146 241
Aktywa obrotowe	26 539	3 231 081	126 336	3 383 956
Zapasy	-	217 158	-	217 158
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26 539	1 100 443	-	1 126 982
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	126 336	126 336
Obligacje wewnątrzgrupowe	-	167 054	-	167 054
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 746 426	-	1 746 426
AKTYWA				22 452 921
Zobowiązania długoterminowe	1 470	50 502	-	51 972
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 470	50 471	-	51 941
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	-	31	-	31
Zobowiązania krótkoterminowe	15 573	1 786 447	100 265	1 902 285
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	14 017	683 287	100 265	797 569
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	563	19 322	-	19 885
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	-	723 735	-	723 735
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	993	359 822	-	360 815
Kapitał zaangażowany	10 008	20 366 339	(20 376 347)	-
Kapitał własny	-	-	12 631 977	12 631 977
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	-	7 866 181	7 866 181
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	506	506
PASYWA				22 452 921

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na 31 grudnia 2016 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Aktywa trwałe	491	14 822 754	88 829	14 912 074
Rzeczowe aktywa trwałe	398	28 665	-	29 063
Użytkowanie wieczyste gruntów	27	1 943	-	1 970
Wartości niematerialne	66	4 748	-	4 814
Nieruchomości inwestycyjne	-	15 405	-	15 405
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	-	9 448 433	-	9 448 433
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	48 562	48 562
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	41 902	-	41 902
Obligacje wewnątrzgrupowe	-	5 136 547	-	5 136 547
Instrumenty pochodne	-	-	40 267	40 267
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	145 111	-	145 111
Aktywa obrotowe	34 906	3 249 941	21 004	3 305 851
Zapasy	-	84 984	-	84 984
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	34 008	1 064 467	21 004	1 119 479
Obligacje wewnątrzgrupowe	-	486 566	-	486 566
Aktywa fin. wyceniane w wartości godziwej przez wynik fin.	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	898	1 613 924	-	1 614 822
AKTYWA				18 217 925
Zobowiązania długoterminowe	1 840	51 366	-	53 206
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 840	47 220	-	49 060
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	-	4 146	-	4 146
Zobowiązania krótkoterminowe	20 190	1 117 186	-	1 137 376
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	17 827	649 399	-	667 226
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	752	19 298	-	20 050
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	-	166 653	-	166 653
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 611	281 555	-	283 166
Kapitał zaangażowany	13 367	16 904 143	(16 917 510)	-
Kapitał własny	-	-	10 940 479	10 940 479
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	-	6 054 528	6 054 528
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	772	772
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	31 564	31 564
PASYWA				18 217 925

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów
za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	120 592	5 774 037	-	5 894 629
Podatek akcyzowy	(2 352)	(252 697)	-	(255 049)
Przychody ze sprzedaży netto	118 240	5 521 340	-	5 639 580
Pozostałe przychody operacyjne	-	34 819	-	34 819
Amortyzacja	(42)	(2 593)	-	(2 635)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 514)	(52 030)	-	(53 544)
Zużycie materiałów i surowców oraz wart. sprzedanych towarów	(60)	(2 094)	-	(2 154)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(85 309)	(3 496 851)	-	(3 582 160)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(32 474)	(1 559 972)	-	(1 592 446)
Inne usługi obce	(3 601)	(175 814)	-	(179 415)
Podatki i opłaty	(101)	(3 171)	-	(3 272)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	3 971	-	3 971
Pozostałe koszty operacyjne	(113)	(140 751)	-	(140 864)
Zysk/(strata) operacyjny	(4 974)	126 854	-	121 880
Koszty finansowe	(8)	(1 723)	(193 506)	(195 237)
Przychody finansowe	-	1 097 427	-	1 097 427
Przychody z tytułu dywidend	-	810 534	-	810 534
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(4 982)	2 033 092	(193 506)	1 834 604
Podatek dochodowy			(21 280)	(21 280)
Zysk/(strata) netto okresu sprawozdawczego			(214 786)	1 813 324
Inne całkowite dochody			(11 465)	(11 465)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy			(226 251)	1 801 859

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	179 944	5 498 782	-	5 678 726
Podatek akcyzowy	(3 379)	(253 995)	-	(257 374)
Przychody ze sprzedaży netto	176 565	5 244 787	-	5 421 352
Pozostałe przychody operacyjne	-	27 697	-	27 697
Amortyzacja	(47)	(3 412)	-	(3 459)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 094)	(53 657)	-	(55 751)
Zużycie materiałów i surowców oraz wart. sprzedanych towarów	(106)	(2 310)	-	(2 416)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(125 171)	(3 452 733)	-	(3 577 904)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(42 311)	(1 456 496)	-	(1 498 807)
Inne usługi obce	(4 314)	(158 136)	-	(162 450)
Podatki i opłaty	(125)	(2 978)	-	(3 103)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	(1)	-	(1)
Pozostałe koszty operacyjne	(167)	(36 706)	-	(36 873)
Zysk operacyjny	2 230	106 055	-	108 285
Koszty finansowe	(44)	(44 186)	(156 001)	(200 231)
Przychody finansowe	-	190 159	-	190 159
Przychody z tytułu dywidend	-	548 874	-	548 874
Zysk przed opodatkowaniem	2 186	800 902	(156 001)	647 087
Podatek dochodowy			(26 844)	(26 844)
Zysk netto okresu sprawozdawczego			(182 845)	620 243
Inne całkowite dochody			32 231	32 231
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy			(150 614)	652 474

43. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

43.1. Podstawa sporządzenia

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Spółka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe w związku z obowiązkiem złożenia we właściwym rejestrze sądowym zgodnie z zapisami art. 69 Ustawy o rachunkowości.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości stosowane były w sposób ciągły, a zmiany standardów, które zaczęły obowiązywać w okresie sprawozdawczym nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Enea zgodnie z MSSF UE. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym podmioty, w których Spółka posiada pośrednio lub bezpośrednio udziały, w co najmniej połowie praw głosu lub w inny sposób sprawuje kontrolę, zostały objęte konsolidacją pełną. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Enea zostało zatwierdzone przez Zarząd Enea S.A. w tym samym dniu, co jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Czytelnicy jednostkowego sprawozdania finansowego Enea S.A. powinni czytać je łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Enea za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej oraz wyniku finansowego Grupy jako całości.

43.2. Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych

Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych znajdujących się poza wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia zgodnie z MSSF 3.

43.3. Metody wyceny inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu, do których Spółka ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Spółka kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Enea S.A. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Jednostki współkontrolowane to wszystkie jednostki, w których na podstawie ustaleń umownych Spółka sprawuje kontrolę wspólnie z innymi podmiotami.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych (ze względu na fakt, że dla podmiotów, których udziały posiada Spółka nie istnieje aktywny rynek) wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe, nieuznawane w momencie odpisania za koszt uzyskania przychodu. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych (niepodlegających opodatkowaniu).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.4. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych Spółki wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność (w walucie funkcjonalnej). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji. Pozycje sprawozdania prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na dzień bilansowy wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia - jest to średni kurs NBP obowiązujący na dzień wyceny).

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie okresu natomiast zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących środków trwałych w budowie ujmuje się w nakładach na środki trwałe w budowie.

43.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Spółka wybrała fakultatywne wyłączenie MSSF 1 i przyjęła na dzień przejścia na MSSF UE, wartość godziwą wybranych pozycji rzeczowych aktywów trwałych za zakładany koszt.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysków lub strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

W przypadku wymiany części środka trwałego (częściowej likwidacji) w jego wartości bilansowej ujmuje się koszt wymienianej części składowej tego środka, jednocześnie wartość bilansowa wymienionej części składowej jest usuwana ze sprawozdania z sytuacji finansowej, niezależnie czy była osobno amortyzowana i ujmowana jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową przez oszacowany okres użytkowania. Podstawę naliczania amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

- budynki i budowle	20 – 70 lat
- urządzenia techniczne i maszyny	2 – 40 lat

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- środki transport	3 – 20 lat
- pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	5 – 15 lat

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się co najmniej raz w roku. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub, gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w zależności który moment nastąpi wcześniej.

43.6. Prawo wieczystego użytkowania

Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, mogą być oddane w użytkowanie wieczyste (PWUG). Użytkowanie wieczyste jest szczególnym prawem rzeczowym uprawniającym do: korzystania z nieruchomości z wyłączeniem innych osób oraz rozporządzania tym przedmiotem (prawem).

W zależności od sposobu nabycia praw Spółka dokonuje następującej klasyfikacji:

1. PWUG uzyskane nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji wojewody lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego – traktuje się jako leasing operacyjny.
2. PWUG nabyte odpłatnie od osób trzecich – wykazuje się jako aktywa w PWUG w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne.
3. PWUG nabyte na podstawie umowy o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej ze Skarbem Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego – przyjmuje się jako nadwyżkę pierwszej opłaty nad opłatą roczną i zalicza się jako aktywo do PWUG i amortyzuje.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane (od 40 do 99 lat).

43.7. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: oprogramowanie komputerowe, licencje oraz inne wartości niematerialne.

Wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- dla licencji i oprogramowania serwerowego	2 – 10 lat,
- dla licencji i oprogramowania stacji roboczych oraz oprogramowania antywirusowego	2 – 10 lat,
- dla innych wartości niematerialnych	2 – 10 lat.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Spółka co roku weryfikuje poprawność ustalonego okresu użytkowania wartości niematerialnych. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników wartości niematerialnych. W przypadku stwierdzenia, istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

43.8. Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych ujmowane są w zyskach lub stratach w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi 2-7 lat.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

43.9. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Do wyceny po początkowym ujęciu Spółka wybrała model ceny nabycia.

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przejściu inwestycji w nieruchomości do używania.

Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- Budynek 25 – 35 lat

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zyskach lub stratach metodą liniową przez okres trwania umowy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.10. Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu własności przysługują Spółce, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Leasing inny niż leasing finansowy uznaje się za leasing operacyjny.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Każdą opłatę w ramach leasingu finansowego dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę odsetek w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w rachunku zysków i strat przez okres leasingu. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Opłaty leasingowe wnoszone w ramach leasingu operacyjnego (po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

43.11. Utrata wartości aktywów

Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć wystąpią przesłanki wskazujące na to, iż składnik aktywów mógł stracić na wartości.

Aktywa niefinansowe

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwaną ustala się jako wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej (tj. bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Wszystkie odpisy z tytułu utraty wartości są odnoszone w ciężar zysków lub strat. Odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone w następnych okresach, jeżeli nastąpiły zdarzenia uzasadniające brak lub zmianę utraty wartości aktywów.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe analizuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu ustalenia czy nie istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości tych aktywów. Uznaje się, że nastąpiła utrata wartości aktywów, jeżeli istnieją obiektywne przesłanki, że jedno lub więcej zdarzeń miało ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu tego aktywa.

Pojedyncze instrumenty finansowe istotne pod względem wartościowym są oceniane indywidualnie pod względem trwałej utraty wartości. Pozostałe aktywa finansowe są w celu oceny trwałej utraty wartości dzielone na grupy o podobnym poziomie ryzyka kredytowego.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zostały szczegółowo opisane w nocie 43.12.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.12. Aktywa finansowe

Spółka zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia, a następnie poddaje się ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy, jeśli jest wymagane lub dopuszczone przez MSR 39.

a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie, stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, albo jest instrumentem pochodnym nie stanowiącym instrumentu zabezpieczającego.
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień sprawozdawczy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w zyskach lub stratach jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów jest wyraźnie zakazane.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają zazwyczaj, gdy Spółka wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, bez intencji zaklasyfikowania tych należności do przeznaczonych do obrotu.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

c) Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, inne niż:

- wyznaczone przez Spółkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone przez Spółkę jako dostępne do sprzedaży oraz
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością księgową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w zyskach lub stratach. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość księgową aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do tej kategorii zaliczane są udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Spółka nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Spółka zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, za wyjątkiem inwestycji zaliczanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, które ujmowane są początkowo w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji.

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, i nie posiadają one ustalonego terminu wymagalności, wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały. Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w składnikach innych całkowitych dochodów za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych.

W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do „dostępnych do sprzedaży”, łączne dotychczasowe zyski lub straty uprzednio ujęte w składnikach innych całkowitych dochodów ujmuje się w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli nie istnieje aktywny rynek dla aktywów finansowych (lub jeśli papiery wartościowe są nienotowane), Spółka ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny, które obejmują wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej sytuacji wystawcy.

Jeżeli występują przesłanki wskazujące na utratę wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych, które są wyceniane w cenie nabycia (ze względu na brak możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej), kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnych aktywów finansowych. Odpisu takiego nie odwraca się.

Spółka dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w kapitale – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w zyskach lub stratach. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zyskach lub stratach a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z zyskami lub stratami. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w zyskach lub stratach, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

e) Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej z instytucji finansowych. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną z niezależnych instytucji finansowych.

Spółka w odniesieniu do części zabezpieczanej ekspozycji stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

Spółka definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje tę relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wyniku finansowym bieżącego okresu (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w kapitał z aktualizacji wyceny).

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jeśli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub
- Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja jest to niewiążąca lecz przewidywana przyszła transakcja.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka:

- efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje na kapitał z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji z wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji przenoszony jest niezwłocznie do zysków lub strat.

Ponadto Spółka dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

43.13. Zapasy (w tym świadectwa pochodzenia)

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty poniesione na ich zakup tj. w szczególności koszty transportu do miejsca składowania lub w koszcie wytworzenia nie wyższym od ceny sprzedaży netto pomniejszone o ewentualne odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Rozchód zapasów ustala się z wykorzystaniem metody średniej ważonej ceny nabycia.

W ramach zapasów Spółka wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie.

Świadectwa pochodzenia energii - są potwierdzeniem wytworzenia energii w odnawialnym źródle energii (energia pochodząca np. z wiatru, wody, słońca, biomasy – tzw. certyfikaty zielone, energia pochodząca z biogazu rolniczego – tzw. certyfikaty błękitne) albo energii wytworzonej w kogeneracji (z trzech rodzajów źródeł tj. źródeł gazowych lub o mocy poniżej 1 MW – tzw. certyfikaty żółte, źródeł o mocy powyżej 1 MW innych niż opalane paliwami gazowymi, metanem i gazem z przetwarzania biomasy – tzw. certyfikaty czerwone oraz źródeł opalanych gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy lub metanem uwalnianym przy odmetanowaniu kopalń – tzw. certyfikaty fioletowe). Wydaje je Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnych źródłach energii i kogeneracji.

Świadectwa efektywności energetycznej, czyli tzw. certyfikaty białe, są potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z podjętych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w trzech obszarach, tj.: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia

Noty przedstawione na stronach 9-88 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle i dystrybucji. Dla wymienionych kategorii przedsięwzięć przeprowadzane są przez Prezesa URE przetargi na tzw. białe certyfikaty. Wydaje je Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania w rejestrach świadectw pochodzenia energii oraz świadectw efektywności energetycznej, prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE S.A.). Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Przeniesienie praw następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia energii lub w rejestrze świadectw efektywności energetycznej. Prawa majątkowe wygasają w momencie ich umorzenia.

Świadectwa pochodzenia nabyte wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, jest obowiązane:

- a) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej lub
- b) uiścić opłaty zastępcze.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia:

- a) świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkościom ustalonym w rozporządzeniach do Prawa energetycznego, jako procent ogólnej sprzedaży energii dla odbiorców końcowych,
- b) świadectwa efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego [toe], nie większej niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, osiągniętego za dany rok, w którym obowiązek ten jest realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej. Kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym osiągniętą za dany rok rozliczeniowy pomniejsza się o kwoty i koszty, o których mowa w art. 12 ust. 4 Ustawy o efektywności energetycznej. Wielkość obowiązku w poszczególnych latach rozliczeniowych określana jest w rozporządzeniu do Ustawy o efektywności energetycznej.

Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok upływa w terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Spółka przedstawia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej do umorzenia, w cyklach miesięcznych, w celu realizacji obowiązku za dany rok obrotowy. W księgach rachunkowych ujęcie w kosztach umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej następuje na podstawie decyzji o umorzeniu wydanej przez Prezesa URE, z zastosowaniem rozchodu według metody szczegółowej identyfikacji świadectwa.

W przypadku braku na dzień bilansowy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Spółka tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności. Środki pieniężne wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej.

43.15. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki wykazuje się w wielkości określonej i wpisanej w krajowym rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji, rozliczenia transakcji wydzielenia, połączenia i nabycia spółek.

Podwyższenie kapitału podstawowego, które na dzień bilansowy zostało pokryte, a które oczekuje na rejestrację w krajowym rejestrze sądowym jest prezentowane jako kapitał podstawowy.

43.16. Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne.

Zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

43.17. Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Na podatek dochodowy prezentowany w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów składają się: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe obliczane jest na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego okresu sprawozdawczego. Zysk/strata podatkowa różni się od księgowego zysku/straty netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe wyliczane są w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym okresie sprawozdawczym.

Podatek odroczony jest skutkiem podatkowym zdarzeń danego okresu, ujętym zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych tego okresu, ale zrealizowanym w przyszłości. Powstaje wówczas, gdy skutek podatkowy przychodów i kosztów jest taki sam jak bilansowy, ale występuje w innych okresach.

W okresie obowiązywania umowy Podatkowej Grupy Kapitałowej Enea (PGK), Enea S.A. jako podmiot reprezentujący dokonuje obliczenia oraz rozliczenia podatku dochodowego PGK. Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym, w podatkowych grupach kapitałowych, jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.18. Świadczenia pracownicze

W Enea S.A. występują następujące rodzaje świadczeń pracowniczych:

A. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych Enea S.A. zalicza między innymi: wynagrodzenia miesięczne, wynagrodzenia z tytułu premii rocznej, prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii, krótkoterminowe płatne nieobecności wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia społeczne, nagrodę na Dzień Energetyka oraz zobowiązania wynikające z Programu Dobrowolnych Odejsć.

Zobowiązanie z tytułu krótkoterminowych (kumulowanych) płatnych nieobecności (wynagrodzenie za urlop) jest ujmowane, nawet jeżeli płatne nieobecności nie uprawniają do ekwiwalentu pieniężnego. Spółka ustala przewidywany koszt kumulowanych płatnych nieobecności jako dodatkową kwotę, którą zgodnie z przewidywaniami zapłaci w wyniku niewykorzystanego uprawnienia ustalonego na dzień bilansowy.

B. Programy określonych świadczeń

Do programów określonych świadczeń Spółka zalicza:

1) odprawy emerytalne

Pracownicy przechodzący na emeryturę (rentę) uprawnieni są do otrzymania odpraw emerytalnych w formie gratyfikacji pieniężnych. Wysokość tych odpraw zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Do oszacowania zobowiązań z tego tytułu stosuje się metody aktuarialne.

2) prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę

Pracownikom, którzy przepracowali w Spółce co najmniej rok, przechodzącym na emeryturę, przysługuje prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii. Emeryci i renciści mają prawo do ekwiwalentu pieniężnego w wysokości 3 000 kWh x 80% ceny energii elektrycznej i składnika zmiennego opłaty przesyłowej oraz 100% wartości opłaty stałej sieciowej i opłaty abonamentowej wg taryfy jednostrefowej ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych. Ekwiwalent pieniężny wypłacany jest dwa razy w roku, w wysokości stanowiącej każdorazowo połowę rocznego ekwiwalentu. Wartość ekwiwalentu jest waloryzowana o wzrost ceny energii elektrycznej wg taryfy ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych w roku poprzedzającym wypłatę.

Prawo to, w przypadku zgonu pracownika przechodzi na małżonka w przypadku pobierania przez małżonka renty rodzinnej.

3) odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę dokonywany jest w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Świadczenia pracownicze wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach z tytułu świadczeń pracowniczych a zmiana stanu rezerw prezentowana jest w sprawozdaniu zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów.

Szacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń, o których mowa w punktach 1 - 3 dokonywane jest przez aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych (Projected Unit Credit Method). Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w innych całkowitych dochodach.

C. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Nagrody jubileuszowe

Do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych Enea S.A. zalicza nagrody jubileuszowe. Wysokość tych nagród zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Do oszacowania zobowiązań z tego tytułu stosuje się metody aktuarialne. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

D. Program określonych składek

1) Składki ubezpieczeń społecznych

System ubezpieczeń społecznych działa na zasadach programu państwowego, zgodnie z którym na Spółce ciąży obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników w momencie, gdy stają się one należne. Spółka nie jest zobowiązana ani prawnie, ani zwyczajowo do wypłaty przyszłych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Koszt składek dotyczący bieżącego okresu ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu jako koszt świadczeń pracowniczych.

2) Pracowniczy Program Emerytalny

Zgodnie z załącznikiem do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Spółka prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny w formie grupowego ubezpieczenia pracowników z funduszem kapitałowym na zasadach określonych w ustawie i wynegocjowanych ze stroną związkową.

Z Pracowniczego Programu Emerytalnego mogą korzystać pracownicy Spółki po roku pracy niezależnie od rodzaju umowy o pracę.

Pracownicy przystępują do Pracowniczego Programu Emerytalnego na warunkach określonych poniżej:

- ubezpieczenie zawiera się w formie ubezpieczenia grupowego na życie z ochroną ubezpieczeniową,
- poziom składki podstawowej ustala się w wysokości 7% wynagrodzenia uczestnika,
- 90% składki podstawowej przeznacza się na składkę inwestycyjną a 10% na ochronę ubezpieczeniową.

Spółka ujmuje koszt składek na PPE dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie jako koszt świadczeń pracowniczych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.19. Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypetnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Kwota, na którą tworzona jest rezerwa stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypetnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Wykorzystanie uprzednio utworzonej rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania księguje się w momencie powstania tych zobowiązań na zmniejszenie rezerwy.

Niewykorzystane rezerwy, w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają odpowiednio przychody finansowe lub pozostałe przychody operacyjne.

Spółka tworzy również rezerwy na roszczenia o charakterze przedsądowym zgłoszone przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się sieci dystrybucyjne wraz z urządzeniami, oraz na inne potencjalne roszczenia związane z posiadaniem majątku sieciowego Spółki na nieruchomościach, do których Spółka nie posiada tytułu prawnego. Szacowanie wartości odszkodowań obejmuje potencjalną wypłatę odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu lub czynszu dzierżawnego i dokonywane jest przez służby techniczne.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Spółka tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw pochodzenia energii dla każdego z walorów jest ilość świadectw pochodzenia stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Prawa energetycznego, a ilością świadectw umorzonych na dany dzień sprawozdawczy.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw efektywności energetycznej jest ilość świadectw wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Ustawy o efektywności energetycznej, a ilością świadectw umorzonych na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę wycenia się:

1. w pierwszej kolejności w oparciu o cenę nabycia dla posiadanych ale nie umorzonych na dzień bilansowy świadectw efektywności energetycznej,
2. w drugiej kolejności w oparciu o cenę nabycia wynikającą z zawartych przez Spółkę umów sprzedaży, w zakresie tej części świadectw, które Spółka planuje otrzymać w pierwszej kolejności,
3. w trzeciej kolejności w oparciu o średnioważoną cenę w transakcjach sesyjnych zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. w trakcie miesiąca, w którym przypada dzień sprawozdawczy, na który ustalana jest wartość rezerwy,
4. a w przypadku braku takich transakcji lub w przypadku niedoboru na rynku uniemożliwiających Spółce nabycie wystarczającej ilości praw wymaganych do realizacji obowiązku, brakująca ilość rezerwy wyceniana jest w oparciu o jednostkową opłatę zastępczą dla danego roku obrotowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.20. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży energii i usług dystrybucyjnych ujmuje się w momencie dostawy energii. Dla celów ustalenia wielkości przychodów za okres pomiędzy datą ostatniego fakturowania, a datą bilansową dokonywany jest szacunek przychodów, który wykazywany jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

Przychody ze sprzedaży świadectw pochodzenia nabytych w celu dalszej odsprzedaży ujmuje się według zasad opisanych w 43.13.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ujmuje się, gdy jednostka przekazała znaczące ryzyko i korzyści wynikające z własności towarów i materiałów oraz istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych z tytułu transakcji.

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku metodą liniową przez okres trwania umowy.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

43.21. Wypłata dywidend

Płatność dywidendy na rzecz akcjonariuszy/udziałowców ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie.

43.22. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia są to aktywa spełniające następujące kryteria:

- ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przez transakcje sprzedaży, a nie przez dalsze wykorzystanie,
- Zarząd Spółki złożył deklarację sprzedaży i zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- istnieje małe prawdopodobieństwo wprowadzenia zmian do planu zbycia tych aktywów.

W przypadku spełnienia kryteriów po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie dokonuje się zmiany klasyfikacji aktywów na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie. Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, kiedy kryteria zostały spełnione. Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do zbycia następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do zbycia wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej netto lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43.23. Stanowisko odnośnie nowych standardów i interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Następujące nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie zostały przyjęte przez UE lub nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2017 r. i nie zostały zastosowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym:

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- Zmiany do MSSF 15 Przychody z umów z klientami - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- MSSF 9 Instrumenty finansowe – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.,
- MSSF 16 Leasing - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. – Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu tego przejściowego Standardu w oczekiwaniu na Standard właściwy,
- Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomiędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone) – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. – Komisja Europejska podjęła decyzję o odroczeniu zatwierdzenia tych zmian na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSSF 2 Płatności na bazie akcji - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016 - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (za wyjątkiem zmian do MSSF 12 które obowiązują w stosunku do okresów rocznych zaczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później),
- KIMSF 22 Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości Inwestycyjne - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- KIMSF 23 Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.,
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2015-2017 - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.

Spółka ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których będą obowiązujące po raz pierwszy.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. wszedł w życie MSSF 9 Instrumenty finansowe. Opublikowany standard wprowadza nowe zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ustalania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rachunkowości zabezpieczeń. W związku z wejściem w życie MSSF 9 i wynikającej z niego nowej klasyfikacji aktywów finansowych, Spółka rozważa zmianę prezentacji aktywów finansowych w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odpowiednio zobowiązań finansowych. Przeprowadzona analiza dla potrzeb zastosowania MSSF 9 wskazuje, że na 1 stycznia 2018 r. ujęte zostaną dodatkowe odpisy na poziomie około 2 850 tys. zł dla należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych. Odpis zostanie wprowadzony w korespondencji z zyskami zatrzymanymi. Spółka stosuje MSSF 9 retrospektywnie z ujęciem korekt do jego wymagań na dzień 1 stycznia 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Z dniem 1 stycznia 2018 r. wszedł w życie MSSF 15 Przychody z umów z klientami. Zgodnie z nowym Standardem Spółka będzie stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Przeprowadzona analiza dla potrzeb zastosowania MSSF 15 wskazuje na istotne różnice pomiędzy wymogami tego Standardu a bieżącą praktyką rachunkową w zakresie ujmowania przychodów ze sprzedaży. Przewidywane przez Spółkę istotne zmiany to:

- pełnienie przez Spółkę roli pośrednika:

- w umowach kompleksowych polegających na sprzedaży energii elektrycznej i zapewnieniu świadczenia usługi dystrybucji oraz w umowach kompleksowych na sprzedaż paliwa gazowego w zakresie usług dystrybucji (na skutek netowania zmniejszenie przychodów ze sprzedaży oraz odpowiadających im kosztów o około 1 600 000 tys. zł);

- w umowach sprzedaży energii elektrycznej w zakresie usług dodatkowych (na skutek netowania zmniejszenie przychodów ze sprzedaży oraz odpowiadających im kosztów o około 1 500 tys. zł);

co nie spowoduje zmiany raportowanego przez Spółkę jednostkowego wyniku finansowego.

Enea S.A. zastosuje MSSF 15 retrospektywnie z ujęciem łącznego efektu pierwszego zastosowania niniejszego Standardu jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych w rocznym okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. wchodzi w życie MSSF 16 Leasing. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów – prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu, natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku, gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego. Obecnie Spółka prowadzi analizy Standardu zmierzające do ustalenia wartości korekt. Spółka oczekuje, iż w momencie początkowego ujęcia Standard będzie miał znaczący wpływ na jej jednostkowe sprawozdanie finansowe. Nowy standard wpłynie na zwiększenie sumy bilansowej, zmieni klasyfikację kosztów w rachunku wyników oraz prezentację przepływów pieniężnych. W rachunku wyników wydatki z tytułu najmu i dzierżawy, uznanych wg nowego przepisu jako leasing, zostaną zastąpione kosztami amortyzacji i kosztem odsetek (podobnie do obecnego ujęcia leasingu finansowego zgodnie z MSR 17). W rezultacie na wczesnym etapie trwania umowy pojawi się koszt z tytułu leasingu, który spowoduje zmniejszenie dochodów i wartości kapitału własnego natomiast po początkowym ujęciu leasingu, który dziś ujmowany jest jako leasing operacyjny. Nowe wymagania eliminują pojęcie leasingu operacyjnego, a co za tym idzie pozabilansowe ujęcie użytkowanych na tej podstawie aktywów. Wszystkie użytkowane aktywa i odpowiadające im zobowiązania do zapłaty czynszów zostaną ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Wpłynie to na zmianę podstawy kalkulacji powszechnie używanych wskaźników finansowych, takich jak wskaźniki zadłużenia, czy EBITDA. Zwiększy to porównywalność danych pomiędzy spółkami, ale będzie miało również wpływ na kowenanty w umowach kredytowych, ratingi kredytów, koszty finansowe oraz postrzeganie spółki przez interesariuszy.

W odniesieniu do pozostałych nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji, Spółka nie dokonała jeszcze analizy ich wpływu na jej sytuację finansową i wyniki działalności.